Aatma Kadha
(The Story of Soul - Telugu)

'ఆత్మ'కథ
(ఆత్మావలోకనం)

రచన

అబుల్ ఇర్ఫాన్

ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్, సహారా కాంప్లెక్స్
ఫ్లాట్ నెం.**106**, పత్తర్‌గట్టి, హైదరాబాద్ **-2**,
ఫోన్ నెం. **66710795, 9441515414**

వెల...రూ. 20/-లు

Name of the Title:	Aatma Kadha (The Story of Soul - Telugu)
Compilation :	**ABUL IRFAN** Hyderabad-2

All rights reserved with: Islamic Resource Centre

First Edition:	February, 2009
Copies:	1000
Published by:	1Islamic Resource Centre Sahara Complex, Pathargatti, Hyderabad-2, Ph: 66710795
Type set by:	Alifain, I.R.C. Graphics Sahara Complex, Pathargatti, Hyderabad-500002
Printed at:	Unity Graphics Chatta Bazar, Hyderabad-500002
Price:	Rs. 20/-

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

ఆత్మకథ

ఆత్మకథ అనగానే సాధారణంగా ఎవరి ఆత్మకథ? అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది ప్రతి మనిషి మదిలో. ఇది మనందరీ ఆత్మకథ. మహిలోని మానవులందరీ ఆత్మకథ. బ్రతికున్నవారి ఆత్మకథ, చనిపోయినవారి ఆత్మకథ. మన దేహంలోని ఆత్మకథ.

చనిపోయినవారి దేహాల్లో కూడా ఆత్మ ఉంటుంది. ఆ సంగతి ఇహలోక వాసులకు అర్థం కాదు. మృతులకు మాత్రమే తెలుస్తుంది. అసలు ఆత్మ అంటే ఏమిటో మనకెవరికీ తెలియదు. ఆత్మలు సృష్టించిన శక్తిస్వరూపుడికే తెలుసు. కనుక ఆ సృష్టికర్త ఆత్మను గురించి మానవులకు ఏం తెలియజేశాడో మనమిక్కడ వివరంగా తెలుసుకుందాం.

ఆత్మ అంటే ఏమిటి, ఎలా ఉంటుంది, అది దేహంలోకి ఎలా వస్తుంది, ఎలా మళ్ళీ బయటికి పోతుంది? అనే ప్రశ్నలకు ఈనాటికీ తృప్తికరమైన సమాధానాలు లభించలేదు. లభించే అవకాశాలు కూడా కన్పించడం లేదు. కారణం ఆత్మను గురించి అర్థం చేసుకోవడం మానవ మేధకు అతీతమైన విషయం.

అంతిమ దైవగ్రంథం ఖుర్ఆన్ ఆత్మను గురించి ప్రజలు అడిగిన ప్రశ్నకు సృష్టికర్త మౌలిక సమాధానంగా ఇలా తెలియజేశాడు:

"వారు ఆత్మను గురించి ప్రశ్నిస్తున్నారు. 'ఈ ఆత్మ నా ప్రభువు ఆజ్ఞతో వస్తుంది. (దీన్ని మీరు గ్రహించలేరని,) మీకు పరిమిత జ్ఞానం ప్రసాదించ బడింద'ని చెప్పు." (దివ్యఖుర్ఆన్-17:85)

దైవప్రవక్త అనుచరుడు హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మస్ఊద్ (రజి) కథనం: నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) వెంట మదీనా పొలాల గుండా నడచి వెళ్తున్నాను. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఖర్జూరపు కర్ర పట్టుకొని దాని ఊతంతో నడవసాగారు. మేమలా వెళ్తుంటే దారిలో కొందరు యూదులు తారస

పడ్డారు. అప్పుడు వారిలో కొందరు "ఆత్మను గురించి ఆయన్ని అడుగుదాం" అన్నారు. మరికొందరు "వద్దు, మనకు నచ్చని విషయం ఏదైనా ఆయన మనకు విన్పించవచ్చు" అన్నారు. అయితే కొందరు ఆయన్ని ఆత్మను గురించి అడగవలసిందేనని తీర్మానించారు.

దాని ప్రకారం వారిలో ఒకతను వచ్చి "అబుల్ఖాసిం! ఆత్మ అంటే ఏమిటీ?" అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) వెంటనే సమాధానం ఇవ్వకుండా క్షణంపాటు మౌనంగా ఉండిపోయారు. దాంతో నేను ఆయనపై దివ్యావిష్కృతి అవతరిస్తోందని భావించి నిలబడ్డాను. దివ్యావిష్కృతి అవతరణ సమయంలో ఆవహించే పరిస్థితి దూరమైన తరువాత ఆయన పైసూక్తి (17:85) పఠించారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

ఈ సూక్తిలో కొందరు ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యానకర్తలు 'ఇక్కడ ఆత్మ అంటే పరిశుద్ధాత్మ' అని భావించారు. అంటే దైవప్రవక్తలకు దైవసందేశం చేరవేసే దైవదూత జిబ్రీల్ (అలైహి) లేక 'దివ్యావిష్కృతి' (Revelation) అన్నమాట. మరికొందరు వ్యాఖ్యానకర్తలు జీవుల్లో ఉండే ప్రాణం అనే అర్థంలో ఆత్మ అంటే జీవాత్మ అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఏమైనప్పటికీ ఈ రెండురకాల ఆత్మలు మానవ మేధకు అతీతమైన విషయాలు గనక వీటిని గురించి తలబాదుకోవడం వృధాశ్రమ. అతీంద్రియ విషయాల్ని గురించి ఆరా తీయకుండా వాటిని విశ్వసించడమే బుద్ధిమంతుల లక్షణం.

అతీంద్రియ విషయానికి వస్తే మానవులెవరికీ అంతుబట్టని ఓ అదృశ్యశక్తిని కొందరు తత్వవేత్తలు 'పరమాత్మ' అన్నారు. మరికొందరు 'పరాశక్తి' అన్నారు. ఇంకొందరు 'పరబ్రహ్మ' అన్నారు. దాన్నే సాధారణ భాషలో మనం 'దేవుడు' అంటున్నాము. అంటే యావత్తు సృష్టిరాసుల్లోని ఆత్మలన్నిటికీ అతీతమైన అగోచర శక్తిసంపన్నుడన్న మాట. ఇస్లాం ప్రకారం ఆయనే సకల చరాచరాలకు, వాటి ఆత్మలకు సృష్టికర్త, యజమాని.

"ఆయన మానవ సృష్టిని మన్నుతో ఆరంభించాడు. తరువాత ఒక నీచమైన (వీర్య) బిందువుతో అతని సంతతిని ఉత్పత్తి చేయసాగాడు. ఆపై

అతడ్ని పరిపూర్ణ మానవుడిగా రూపొందించి అతని (శరీరం)లో తన ఆత్మను ఊదాడు." (ఖుర్‌ఆన్-32:9)

సృష్టివేరు సృష్టికర్త వేరు ✣ జీవాత్మ వేరు పరమాత్మవేరు

ఈ సూక్తిలో మానవుని శరీరంలో దేవుడు తన ఆత్మను ఊదాడంటే, మానవులతో సహా యావత్తు సృష్టిరాసులు, చివరికి మానవుల ఆత్మలు సైతం దేవునివేనని, ఆ ఆత్మలను మానవుల శరీరంలో ఊదాడని అర్థం. విశ్వంలోని సమస్త వస్తువులకు దేవుడే యజమాని. అలాగే ఆత్మలకు కూడా ఆయనే యజమాని. మానవుని దగ్గర తనదంటూ ఏదీ లేదు. అతని ఆత్మ, శరీరం, శక్తి సామర్థ్యాలు అన్నీ దేవుడు ప్రసాదించినవే. ఆయన తలచుకున్నప్పుడు వాటిని తిరిగి తీసుకోగలడు.

అయితే ముస్లిమేతర తత్వవేత్తలు ఈవాస్తవాన్ని విస్మరించి సృష్టికర్త, విశ్వయజమాని అయిన దేవునికి కూడా ఒక ఆత్మ ఉందని, అది కొందరు ప్రత్యేక మానవుల్లో ప్రవేశిస్తుందని, దాంతో వారు దేవుని అవతారమూర్తు లవుతారని అంటారు. ఈ భావనే బహుదైవారాధనకు నాందీవాచకం పలికింది. యావన్మంది మతస్థులు దేవుడు ఒక్కడే అని అంగీకరిస్తారు. అయితే కొందరు ఆచరణలో మాత్రం తాత్విక వలయంలో చిక్కుకొని బహుదైవ భావనను సృష్టించుకున్నారు. ఈ భావంలోనే హిందూమతం లోని అవతార పురుషులంతా ఆరాధ్య దైవాలయ్యారు.

ఈ వేదాంతం ఈసా ప్రవక్త (అలైహి) తదనంతరం క్రైస్తవుల్లోకి కూడా చొచ్చుకొచ్చింది. వారు కూడా దేవుడు ఒక్కడేనని అంగీకరిస్తూనే ఏసుక్రీస్తు కూడా దేవుడని నమ్ముతున్నారు. (వారిలో ఒక వర్గం ఏసుని దైవప్రవక్తగా మాత్రమే నమ్ముతుంది.) ముగ్గురు దేవుళ్ళను విశ్వసించే క్రైస్తవుల్ని గురించి ఖుర్‌ఆన్ ఇలా పేర్కొన్నది:

"మర్యం కుమారుడు ఈసా మసీహ్ దేవుని ప్రవక్తలలో ఒక ప్రవక్త తప్ప మరేమీ కాదు. కాకపోతే ఆయన 'మర్యం దగ్గరకు దేవుడు పంపిన ఒక ఆజ్ఞ; దేవుని దగ్గరనుండి పంపబడిన ఒక ఆత్మ మాత్రమే.' (ఈ ఆజ్ఞ, ఆత్మలే మర్యం గర్భంలో బిడ్డరూపం సంతరించుకున్నాయి.)"- (4:171)

పైసూక్తిలో ఈసాప్రవక్త (అలై)ను దేవుని ఆజ్ఞతో, ఆయన వైపునుండి పంపబడిన ఆత్మతో పోల్చడం జరిగింది. అయితే క్రైస్తవులు అతిశయానికి పోయి ఈ పదాన్ని దేవుని ఆత్మగా అర్థం తీసుకున్నారు.

"శీలం కాపాడుకున్న స్త్రీ వృత్తాంతం కూడా (వారికి తెలియజెయ్యి). మేమామె (గర్భం)లోకి మా ఆత్మను ఊదాము. ఆమెను, ఆమె కుమారుడ్ని యావత్ ప్రపంచానికి నిదర్శనంగా చేశాం." (21:91)

ఈ సూక్తిలో కూడా 'మా ఆత్మ' అంటే, దేవుడ్ని ఓ భౌతిక రూపంతో పోల్చి జీవరాసులకు మాదిరిగా ఆయనకూ ఒక ఆత్మ ఉందని, ఆ ఆత్మనే మా ఆత్మ అని చెప్పడం జరిగిందని అర్థం ఎంతమాత్రం కాదు. యావత్తు జీవరాసుల ఆత్మలు దేవుని సొత్తే, ఆయన సృష్టే. యావత్తు సృష్టి దేవుని సంపదే. ఆయన తన 'ఆత్మ సంపద' నుండి ఒక ఆత్మను తీసి మర్యం (అలై) గర్భంలోకి పంపాడు. దాన్నే ఇక్కడ 'మా ఆత్మ' అని చెప్పడం జరిగింది. యావత్తు ప్రపంచ స్త్రీల గర్భాలలోకి ప్రవేశపెట్టబడే ఆత్మలన్నీ దేవుని ఆత్మలే. మొత్తం ఆత్మలకు ఆయనే యజమాని.

సృష్టి వేరు, సృష్టికర్త వేరు. జీవాత్మ వేరు, పరమాత్మ వేరు. సృష్టి ఎన్నటికీ సృష్టికర్తతో సంయోగం చెందదు. సృష్టికర్త ఎన్నడూ సృష్టి అవతార మెత్తడు. అలాగే జీవాత్మ వేరు, పరమాత్మ వేరు. జీవాత్మ ఎప్పటికీ పర మాత్మలో విలీనం కాజాలదు. పరమాత్మ ఏనాటికీ జీవాత్మ రూపంలో ఆవిర్భవించడు.

ఏమిటీ, మనం ఇక్కడ ఆత్మకథ గురించి కదా చెప్పుకుంటున్నాం! రండి మన ఆత్మను గురించి ఓసారి ఆత్మావలోకనం చేసుకుందాం.

ఏమైనప్పటికీ పై వివరణను బట్టి మానవుడు ఆత్మను గురించి అర్థం చేసుకోవడం సాధ్యం కాదని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అయితే

మానవుడు తనకున్న పరిమిత జ్ఞానంతో బుద్ధిని ఉపయోగించి అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తే ఈ సమస్యకు కొంతవరకైనా పరిష్కారం లభించవచ్చునేమో!

ఉదాహరణకు, మానవుని ఆత్మను మూడు భాగాలుగా విభజించ వచ్చు. (1) ప్రాణం, (2) మనసు, (3) వ్యక్తిత్వం. మనభాషలో ఈ మూడింటి కలియకనే ఆత్మ అని చెప్పవచ్చు. ప్రాణం+మనస్సు+వ్యక్తిత్వం=ఆత్మ. శరీరం నుండి ప్రాణం బయటికి పోగానే మనిషి చనిపోతాడు. ప్రాణంతో పాటు మన మనస్సు, వ్యక్తిత్వాలు కూడా శరీరాన్ని వీడిపోతాయి. అయితే ఈ మూడింటి కలియకే ఆత్మ కాబట్టి ఈ మూడు ఎన్నటికీ విడిపోవు. ఎల్లప్పుడూ కలిసే ఉంటాయి.

ఆత్మను వ్యక్తిత్వం అర్థంలో తీసుకుంటే ఆ వ్యక్తిత్వాన్ని (1) మానసిక వ్యక్తిత్వం, (2) భౌతిక వ్యక్తిత్వం, (3) ఆధ్యాత్మిక వ్యక్తిత్వం అని మూడు రకాలుగా విభజించ వచ్చు. మొట్టమొదట మనం మానసిక వ్యక్తిత్వాన్ని గురించి తెలుసుకుందాం.

మానసిక వ్యక్తిత్వం అంటే మనసుకు సంబంధించిన విషయాలే. అంతరంగం, అంతరాత్మలు కూడా ఈ కోవకు చెందిన విషయాలే.

విచిత్రమైన అంతరంగం!

మానవ అంతరంగం బహు విచిత్రమైనది. అది ఓపట్టాన మనకు లొంగదు. అనుక్షణం అది తన పరిధిని దాటిపోవడానికి పరిపరివిధాల ప్రయత్నిస్తుంది. ఎవరైనా సన్మార్గంలో నడుస్తూ సత్కార్యాలు చేస్తున్నా డంటే, అతను తన అంతరంగాన్ని దాని సహజపరిధిలో బంధించాడన్న మాట. నిజానికి అంతరంగంపై అదుపు సాధించడం గొప్ప (ఘన)కార్యమే. అంతరంగంపై అదుపు సాధించలేనివాడ్ని మనం సాధారణంగా చపల చిత్తుడు లేక చంచల స్వభావుడని అంటాము. మనిషి ప్రవర్తన రీత్యా దివ్యఖుర్‌ఆన్ ఈ అంతరంగాన్ని మూడు రకాలుగా విభజించింది.

ఖుర్‌ఆన్ పరిభాషలో మొదటిరకం అంతరంగాన్ని "నఫ్సుల్‌అమ్మారా" అంటారు. స్వభావంరీత్యా దీన్ని "దుష్టమనస్సు" లేక దుష్టబుద్ధి అని చెప్ప వచ్చు. కోరలు చాచి బుసలు కొడ్తూ మీదికి వచ్చే భయంకర విషసర్పాన్ని చంపడంకన్నా దుష్ట మనస్సుని చంపడమే గొప్ప కార్యమన్నాడు ఓ కవి. దీన్నిబట్టి ఇది ఎంత ప్రమాదకరమైనదో ఊహించవచ్చు. ఇది మానవుడ్ని రకరకాల చెడుల వైపుకు ఉసిగొల్పుతుంది. భయాందోళనలు కలిగించి సత్కార్యాల నుండి బయటికి లాగుతుంది. వివిధ భ్రమలు కల్పించి దుష్కార్యాల ఊబిలోకి నెట్టివేస్తుంది. రకరకాల ప్రలోభాలు చూపి, చివరికి మనిషిని నట్టేట ముంచుతుంది. నఫ్సుల్‌అమ్మారా గురించి ఖుర్‌ఆన్‌లో ఒకచోట ఇలా ఉంది:

"నేను నా ఆత్మశుద్ధిని గురించి గొప్పలు చెప్పుకోవడం లేదు. నా ప్రభువు కారుణ్య భాగ్యం లభిస్తే తప్ప (దుష్ట) మనస్సు ఎల్లప్పుడూ చెడు వైపుకే పురిగొల్పుతూ ఉంటుంది. నిస్సందేహంగా నా ప్రభువు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు." (12:53)

రెండవ రకం అంతరంగాన్ని "నఫ్సుల్లవ్వామా" అంటారు. ఇది చేసే పనిని బట్టి దీన్ని ''అంతరాత్మ'' అని పేర్కొనవచ్చు. ''అంతరాత్మ ప్రబోధం" అనేమాట అందరికీ సుపరిచితమే. చెడ్డ పనులకు పాల్పడినప్పు డల్లా అంతరాత్మ మనల్ని నిందిస్తుంది, ఆక్షేపిస్తుంది, అభ్యంతరం చెబుతుంది. ''ఆ పని చేస్తే నువ్వు నాశనమవుతావు, పట్టుబడిపోతావు" అని హెచ్చరిస్తుంది.

అంతరాత్మ సజీవంగా ఉంటే మనిషి ఎలాంటి చెడు వైపు ఆకర్షించ బడలేడు. ఒకవేళ ఎప్పుడైనా ఆకర్షించబడినా అంతరాత్మ హెచ్చరిస్తూ, నిందిస్తూ అతడ్ని ప్రశాంతంగా ఉండనివ్వదు. ఇలా అంతరాత్మ మనల్ని చెడుపనుల జోలికి పోనివ్వకుండా అడుగడుగునా అడ్డు తగుల్తుంది. అంతరాత్మ ప్రబోధాన్ని ఆలకించేవారు ఇహలోకంలోనే కాదు, పరలోకం లోనూ విజయశిఖరాలు అధిరోహించ గలుగుతారు.

అంతరాత్మ ప్రబోధం

అంతరాత్మ ప్రబోధం వినకుండా దాన్ని అణచడానికి ప్రయత్నిస్తే మనం దారితప్పి చీకటి అగాధాల్లోకి పడిపోయినట్లే. ఎల్లప్పుడూ మన శ్రేయస్సు కోరుతూ మనకు రక్షక భటునిగా, బాడీగార్డ్‌గా పని చేసే ఈ అంతరాత్మ (నఫ్సుల్లవ్వామా)ను అణచివేయడమంటే మన బాడీగార్డ్‌ని మనమే చేజేతులా చంపుకున్నట్లవుతుంది. బాడీగార్డ్ పోయాక మన స్థితి ఏమవుతుందో తెలిసిందే. అడుగడుగునా ప్రమాదాలే ఎదురవుతాయి. ఈ అంతరాత్మ గురించే దేవుడు ఖుర్‌ఆన్‌లో ఇలా అంటున్నాడు:

"నేను ప్రళయం సాక్షిగా చెబుతున్నాను. (మీరనుకునేది ఎంత మాత్రం నిజం) కాదు. నేను తనను తాను నిందించుకునే ఆత్మసాక్షిగా చెబుతున్నాను..." (75:1-4)

పై సూక్తులలో విశ్వప్రభువు సత్యతిరస్కారుల కుశంకలను ఖండిస్తూ ప్రళయదినం తప్పక వస్తుందని, ఆరోజు మానవులంతా మళ్ళీ బ్రతికించ బడతారని, వారినుంచి కర్మల లెక్క తీసుకోడం జరుగుతుందని ప్రళయ దినం మీద, అంతరాత్మ మీద ప్రమాణం చేసిమరీ హెచ్చరిస్తున్నాడు.

నఫ్సుల్లవ్వామా (అంతరాత్మ) గురించి దైవప్రవక్త (స) వ్యాఖ్యానిస్తూ "ఏ విషయమైతే మీ హృదయంలో ఆక్షేపణ జనింపజేస్తుందో అదే చెడు" అన్నారు. అంటే మనం చేస్తున్నది తప్పుడు పనని మన అంతరాత్మ ఆక్షేపిస్తుంది. ఈ అనుభూతే మనిషిని చెడు విషయాలకు దూరంగా ఉంచుతుంది. అంతరాత్మను గురించి దైవప్రవక్త (స) మరింత వివరంగా ఇలా తెలియజేశారు:

"జాగ్రత్తగా వినండి! మన దేహంలో ఒక మాంసపు ముద్ద ఉంది. అది మంచి స్థితిలో ఉంటే మొత్తం దేహం మంచి స్థితిలో ఉంటుంది. ఒకవేళ అది చెడిపోతే మొత్తం దేహమే చెడిపోతుంది. (అనారోగ్యం పాలవుతుంది.) అదే హృదయం." (మిష్కాత్)

ఈ హృదయం నైతికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా మంచిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు నఫ్సుల్లవ్వామా (అంతరాత్మ) అనబడుతుంది. మనిషిని చెడు విషయాల నుంచి నిరోధించే, మంచి వైపుకు ప్రేరేపించే 'నఫ్సుల్లవ్వామా' అతని విశ్వాసాలు, ఆచరణలు, నీతి నడవడికలపై 'సెక్యూరిటీ గార్డ్'గా పని చేస్తుంది. శరీరంలోని ఈ సెక్యూరిటీగార్డ్ అనారోగ్యం పాలై బలహీనమై పోయే కొద్దీ మనిషి 'నఫ్సుల్అమ్మారా' (దుష్టమనస్సు)కు చేరువవుతూ చెడ్డ పనులు చేయడం ప్రారంభిస్తాడు. దీనికిభిన్నంగా మనిషి నఫ్సుల్లవ్వామా (అంతరాత్మ) ప్రబోధం విని నడచుకుంటే క్రమేణా అతడు మూడవ రకం అంతరంగమైన "నఫ్సుల్ ముత్మయిన్న" (సంతృప్త హృదయం)కు దగ్గరవు తాడు. ఈకోవకు చెందిన అంతరంగం గురించి ఖుర్‌ఆన్‌లో ఇలా ఉంది:

"(సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నుడయిన మనిషిని ఉద్దేశించి) 'తృప్తిచెందిన మనసా! పద నీప్రభువు సన్నిధికి. నీవు ఆయన పట్ల సంతో షించావు, ఆయన నీ పట్ల ప్రసన్నుడయ్యాడు. (ఇక) నా పుణ్యదాసులలో చేరి నా స్వర్గంలో ప్రవేశించు' అని చెప్పడం జరుగుతుంది." (89:27-30)

ప్రఖ్యాత వ్యాఖ్యానసహిత ఖుర్‌ఆన్ అనువాద గ్రంథమైన 'రూహుల్ బయాన్'లో వ్యాఖ్యానకర్త నఫ్సుల్ ముత్మయిన్న గురించి వివరిస్తూ "నఫ్సుల్ ముత్మయిన్న అంటే ఎలాంటి చెడు విషయాలు లేని పరిశుద్ధ మైన, అత్యున్నత సుగుణసంపత్తితో కూడిన జ్యోతిర్మయ హృదయం అన్నమాట" అని పేర్కొన్నారు.

భౌతికావసరాలు నెరవేరితే చాలు, ఇక ఏ సమస్యా ఉండదంటారు పదార్థపూజారులు. ఇది కొంతవరకు నిజమే. కాని సకలవిధాల భోగభాగ్యా లతో తులతూగుతున్న పాశ్చాత్యదేశాల్లో ఎందరో ప్రజలు మనశ్శాంతి లభించక జీవితంపైనే విరక్తి చెందుతున్నారు. లక్షలు ఖర్చుపెట్టినా పొందలేని మనశ్శాంతి దేవుని స్మరణ ద్వారా మాత్రమే ప్రాప్తమవుతుందని ఖుర్‌ఆన్ చెబుతోంది. ఇక్కడ దేవునిస్మరణ అంటే ఓ చోట తిష్ఠవేసి కళ్ళు మూసుకొని దైవనామం జపించడం కాదు. మనిషి తనను తాను పూర్తిగా

దేవునికి సమర్పించుకొని జీవిత సమస్త రంగాల్లో ఆయన ఆజ్ఞలు, హితవులు పాటించాలి. అప్పుడే అతనికి నిజమైన మనశ్శాంతి, హృదయ సంతృప్తి లభిస్తాయి.

దైవస్మరణ ద్వారానే మనశ్శాంతి

"ఆయన తన వైపు మరలేవారికి మాత్రమే తన వైపుకొచ్చే మార్గం చూపిస్తాడు. అలాంటి వారే (ఈ ప్రవక్త అందజేసిన) సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారు. దైవస్మరణతో వారి హృదయాలకు శాంతీ, సంతృప్తులు ప్రాప్తమవుతాయి. గుర్తుంచుకోండి! దైవస్మరణ వల్లనే మానవులకు మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. దైవసందేశం స్వీకరించి సదాచారులైన వారు ఎంతో అదృష్టవంతులు." (ఖుర్ఆన్-13:27-29)

అలాంటి వ్యక్తికి మరణావస్థలో, ఆ తరువాత కలిగే అనుభవాన్ని గురించి దైవప్రవక్త (స) ఒక హదీసులో ఈవిధంగా అభివర్ణించారు:

"విశ్వసించిన దాసుడు చనిపోయేటప్పుడు దేవుడు అతని దగ్గరికి ఇద్దరు దైవదూతలను స్వర్గ కానుకలిచ్చి పంపుతాడు. ఆ దూతలు అతనితో "సంతృప్త హృదయమా! సుఖభోగాల వైపునకు పద. నీ ప్రభువు నీ పట్ల ప్రసన్నుడయ్యాడు" అనిఅంటారు. అతని దేహంనుండి ఆత్మ బయలెడినప్పుడు దాని పరిమళం ఎవరి ముక్కూ ఆఘ్రాణించలేనంత ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది. భూలోకం నుండి ఒక పవిత్రాత్మ వస్తోందని ఆకాశపు టంచుల్లోని దైవదూతలు అంటారు. ఆ పవిత్రాత్మ ఆకాశంలో ఏఏ ద్వారాల దగ్గరికి వస్తుందో ఆయా ద్వారాలు తెరవబడతాయి. ఏఏ దైవదూతలు తారసపడతారో ఆయా దైవదూతలందరూ దాన్ని ఆశీర్వదిస్తారు.

తరువాత ఆ ఆత్మను విశ్వప్రభువు సన్నిధికి తీసికెళ్తారు. అక్కడ దేవుని ముందు అది సాష్టాంగపడుతుంది. ఆ తరువాత ఈ ఆత్మను తీసికెళ్ళి విశ్వాసుల ఆత్మలతో పాటు ఉంచమని మీకాయిల్ దూతకు ఆజ్ఞ లభిస్తుంది. అతనికి ఖుర్ఆన్ (సూక్తులు ఏవైనా) జ్ఞాపకముంటే వాటి

ప్రకాశమే అతనికి సరిపోతుంది. సరిపోకపోతే అతని సమాధిలో సూర్యుని వెలుగు ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. అందరికంటే ప్రియమైన వాడుతప్ప మరెవరూ మేల్కొల్పలేనంత ప్రశాంతంగా పడకపై పడుకునే నవవధువులా అతను సమాధిలో ఎంతో ప్రశాంతంగా ఉంటాడు." (బుఖారి, ముస్లిం)

మానసిక వ్యక్తిత్వంలో మనసు లేక హృదయం ఎంతటి ఘనమైన పాత్ర వహిస్తుందో పై వివరణను బట్టి అర్థమవుతోంది. ప్రత్యేకంగా హృదయాన్ని గురించి దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ఇలా పేర్కొన్నారు:

"వినండి! మన దేహంలో ఒక మాంసపుముద్ద ఉంది. అది మంచి స్థితిలో ఉంటే మొత్తం దేహం మంచి స్థితిలో ఉంటుంది. ఒకవేళ అది చెడిపోతే మొత్తం దేహమే చెడిపోతుంది. (అనారోగ్యం పాలవుతుంది.) అదే హృదయం." (మిష్కాత్)

"మనస్సును అధీనంలో పెట్టుకొని (కోర్కెలగుర్రాలకు కళ్ళెంవేసి) మరణానంతర జీవితాన్ని తీర్చిదిద్దుకోవడంలో నిమగ్నమయి ఉండేవాడే తెలివిగలవాడు. దీనికి భిన్నంగా అధర్మమైన మనోవాంఛలకు బానిసగా మారి, దేవుని (కారుణ్యానుగ్రహాల)పై లేనిపోని ఆశలు పెట్టుకున్నవాడు పరమమూర్ఖుడు." (తిర్మిజి)

నౌక (సాగర)జలాలలో మాత్రమే నడుస్తుంది. దాని ప్రయాణీకులకు కూడా తాగడానికి, ఇతరత్రా అవసరాలకు నీరు కావాల్సిందే. అయితే వారు తమ అవసరాల మేరకే సాగరం నుంచి నీరు తీసుకోవాలి. అంతేగాని అవసరాలకు మించిన నీరు తోడుకొని నౌకలో పోసుకుంటే ఏమవుతుంది? బరువు ఎక్కువయి నౌక మునిగిపోతుంది. అలాగే సాగరం అనే ఈ ప్రపంచం నుండి జీవితనౌక సవ్యంగా సాగడానికి కావలసిన మేరకు మాత్రమే సంపద అనే నీటిని సమకూర్చుకోవాలి. అవసరానికి మించిన సంపద సమకూర్చుకుంటే మన జీవితనౌక ప్రాపంచిక వ్యామోహ సాగరంలో మునిగి, పరలోక నరక యాతనల్లో తేలుతుంది.

మనస్సు లేక హృదయం, గుండె, మెదడు- ఈ మూడు అవయవాలు మన శరీరంలో మానసిక చర్యల్ని నియంత్రించే ప్రధాన యంత్రాలని చెప్ప వచ్చు. వీటిని నడిపే విద్యుచ్ఛక్తే ఆత్మ. ఆత్మ అనే విద్యుచ్ఛక్తి లేకపోతే ఈ మూడు శారీరక యంత్రాలు మౌనవ్రతం పాటించవలసిందే.

మ్యాజిక్ మనస్సు

ఈ మూడు అవయవాల చర్యలు రకరకాలుగా ఉంటాయి. భాషను బట్టి కూడా అర్థాల్లో తేడా ఉంటుంది.

నేనీ పని మనస్ఫూర్తిగా చేశాను : ఇక్కడ మనస్ఫూర్తిగా లేక హృదయ పూర్వకంగా చేశాను అంటే ఎవరి తరపునా ఎలాంటి బలవంతం, వత్తిడి లేకుండా చేశానని ఒక అర్థం. అలాగే ఎలాంటి స్వార్థం లేకుండా చేశానని కూడా అర్థం ఉండవచ్చు.

మనస్ఫూర్తిగా, హృదయపూర్వకంగా అనే పదాలు చిత్తశుద్ధికి నిలువు టద్దాలు. మనిషిలో చిత్తశుద్ధి లోపిస్తే చేసుకున్న పుణ్యకార్యాలు పాపకార్యా లుగా మారి అతనికి నరకయాతనలు తెచ్చిపెట్టే ప్రమాదం ఉంటుంది. అందుకే "చిత్తశుద్ధి లేని శివపూజ లేలా?".... "చిత్తం శివుని మీద భక్తి చెప్పుల మీద" అనే సామెతలు పుట్టుకొచ్చాయి.

మనిషి సత్కార్యాలు ఎలాంటి పరిస్థితిలో చేస్తాడు? ఆ సత్కార్యాలు చిత్తశుద్ధితో ఎప్పుడు చేస్తాడు? ఈ ప్రశ్నలకు అంతిమ దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా సమాధానమిచ్చారు:

"(విశ్వాసులారా!) మీలో ఎవరూ తన కోరికలు, ఆకాంక్షలన్నీ నేను తెచ్చిన ధర్మశాస్త్రానికి అనుగుణంగా మారనంతవరకూ (నిజమైన) విశ్వాసి కాలేడు." (మిష్కాత్)

మనిషి మనస్ఫూర్తిగా దైవధర్మాన్ని స్వీకరిస్తే అతనిక తన మనసు, మెదడు, ప్రాణాలతో సహా సమస్తం దైవాభీష్టానికి సమర్పించ వలసి ఉంటుంది. అప్పుడే అతని విశ్వాసానికి దేవుని దగ్గర గుర్తింపు లభిస్తుంది.

పాషాణ హృదయం : సాధారణంగా మనం హృదయాన్ని మానసిక (Mental) విషయంగా, గుండెను భౌతిక (Phisical) వస్తువుగా భావిస్తాం. అయితే కొన్ని సందర్భాల్లో భాషాపరంగా ఈ రెండిటిని ఒకే విషయంగా పరిగణిస్తాం. ఉదాహరణకు:- నిర్దాక్షిణ్యానికి, కాఠిన్యానికి పర్యాయపదాలుగా "పాషాణ హృదయం లేక రాతిగుండె" అని చెబుతాం. పాషాణహృదయం గురించి ఖుర్‌ఆన్ ఏం చెబుతుందో చూడండి:

"అయితే అంతటి గొప్ప మహిమ చూసినా మీలో ఎలాంటి మార్పు రాలేదు. పైగా మీ హృదయాలు పాషాణాల్లా కఠినమైపోయాయి. కాదు, అంతకంటే కూడా కఠినమైపోయాయి. పాషాణాలలో కొన్నిటి నుంచి నీటి ఊటలు ఉబికి వస్తాయి. మరికొన్ని పగిలిపోయి వాటి నుంచి కూడా నీళ్ళు వస్తాయి. ఇంకా కొన్ని రాళ్ళయితే దైవభీతితో కంపించి క్రింద పడిపోతాయి. దేవుడు మీ చేష్టలను గమనించడంలేదని భావించకండి." (2:74)

మన తెలుగు భాషలో మనస్సు అర్థాన్ని వేరే అవయవాలకు ఆపాదించి చెప్పడం కూడా జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు ఈక్రింది వాక్యాలు చూడండి.

వళ్ళు దగ్గర పెట్టుకొని పని చెయ్యి : ఈ వాక్యంలో వళ్ళు (వడలు) అంటే మనస్సు అనే అర్థం.

కడుపులో లేనిది కావలించుకుంటే వస్తుందా : ఈ వాక్యంలో కూడా కడుపు (పొట్ట) అంటే మనస్సు అనే అర్థం.

మనవాళ్ళు ఇక్కడ 'ప్రాస' కోసం మనస్సును లేపి మొదటివాక్యంలో వళ్ళును, రెండవవాక్యంలో కడుపును కూర్చోబెట్టి ఉంటారు.

మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) (తన అనుచరులకు హితోపదేశం చేస్తూ) "ఇనుముకు నీటి వల్ల తుప్పు పట్టినట్లే హృదయానికి కూడా తుప్పు పట్టు తుంది" అని అన్నారు. (అనుచరులు ఈమాట విని) "అయితే హృదయానికి పట్టే తుప్పు ఎలా వదలుతుంది?" అనడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) సమాధానమిస్తూ "హృదయానికి పట్టిన తుప్పు పోవాలంటే మృత్యువును

అత్యధికంగా జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ ఉండాలి; దాంతోపాటు (తరచుగా) ఖుర్‌ఆన్ పఠిస్తూ ఉండాలి'' అని అన్నారు. (మిష్కాత్)

సత్యసందర్శనం కోసం హృదయ చక్షువులు కావాలి

ఒక వస్తువుని నిజంగా చూశానని చెప్పడానికి ఉర్దులో ''నా రెండు కళ్ళతో చూశాన''ని, తెలుగులో ''నా కళ్ళారా చూశాన''ని లేదా నా చర్మ చక్షువులతో వీక్షించాన''ని అంటారు. అయితే కొందరు రెండు కళ్ళు కాదు, పదహారు కళ్ళున్నా ఆ చర్మ చక్షువులతో సత్యాన్ని చూడలేరు. దాని కోసం హృదయ చక్షువులు కావాలి. హృదయ చక్షువులు లేనివారికి సత్యం ఎన్నటికీ గోచరించదని, వారు కళ్ళున్న గుడ్డివాళ్ళు, చెవులున్న చెవిటివాళ్ళని ఖుర్‌ఆన్ బోధనలు తెలుపుతున్నాయి. క్రింద పేర్కొనబడిన సూక్తుల్ని గురించి మనం ఓసారి ఆత్మావలోకం చేసుకోవాలి.

''మేము పాపాత్ములు ఉండిన ఎన్నో పట్టణాలను నాశనం చేశాము. ఈనాడు అవి తల్లక్రిందులుగా పడి (శిధిలావస్థలో) ఉన్నాయి. ఎన్ని బావులు పాడుపడి ఉన్నాయి! మరెన్ని మేడలు శిధిలాలుగా మారిపోయాయి!! వీరు ప్రపంచంలో తిరిగి చూడరా? (తిరిగిచూస్తే) వారి హృదయాలు (వాస్తవాన్ని) అర్థం చేసుకునేవిగా, వారి చెవులు (సత్యాన్ని) వినేవిగా మారేవికదా! నిజానికి చర్మ చక్షువులకు అంధత్వంలేదు. హృదయ చక్షువులకే అంధత్వం ఉంది.'' (22:45-46)

''మేము అనేకమంది మానవులను, జిన్నులను నరకం కోసమే పుట్టించాం. వారికి హృదయాలున్నాయిగాని, వాటితో అర్థం చేసుకోరు; కళ్ళున్నాయిగాని, వాటితో చూడరు; చెవులున్నాయిగాని, వాటితో వినరు. వారు పశువుల్లాంటివారు. వారసలు అంతకంటే కూడా దిగజారిపోయారు. వారు పూర్తిగా ఏమరుపాటుకు లోనయ్యారు.'' (7:179)

హృదయముండి ఆలోచించనివారు, కళ్ళుండి చూడనివారు, చెవులు ఉండి విననివారు ఎవరూ ఉండరు. కాని ఖుర్‌ఆన్ ఇలా ఆరోపిస్తుం

దంటే దానిక్కారణం, వారు పరలోక విషయంలో మాత్రమే ఇలా ప్రవర్తిస్తారు. విశ్వవ్యవస్థ వెనుక ఉన్న సృష్టికర్త హస్తాన్ని గురించి ప్రశాంతంగా ఆలోచించరు. సృష్టివ్యవస్థలో ఆయన ఏకత్వాన్ని, ఔన్నత్యాన్ని చాటుతున్న అసంఖ్యాకమైన నిదర్శనాలను గమనించరు. దైవం, పరలోకం గురించిన సత్యవాక్కులు వీరి చెవులకు ఎక్కవు.

ఈవైఖరి కారణంగానే వారు మానవస్థాయి నుంచి దిగజారి పశువుల కన్నా నికృష్టులయ్యారని ఖుర్‌ఆన్ అంటోంది. ఇలాంటివారికి ప్రపంచమే సర్వస్వం. ఎలాగైనా వీలైనన్ని ప్రాపంచిక సుఖాలు జుర్రుకోవాలన్నదే వీరి ధ్యేయం. మంచి చెడులతో, ధర్మాధర్మాలతో నిమిత్తం లేదు. వీరి దృష్టిలో దగా, మోసం, అవినీతి, అన్యాయం, అన్నీ ధర్మసమ్మతమే. నీటిబుడగ లాంటి ఇహికజీవితం కోసం శాశ్వతమైన పరలోకజీవితాన్ని విస్మరించడం కంటే మించిన ఆత్మవంచన మరేదైనా ఉందా?

మానవ సృష్టి

మనిషి వ్యక్తిత్వానికి సంబంధించిన రెండవ రకం భౌతిక వ్యక్తిత్వం గురించి తెలుసుకుందాం. మనిషి భౌతిక వ్యక్తిత్వం గురించి ఖుర్‌ఆన్ ఇలా పేర్కొంటున్నది:

''మేము మానవుడ్ని నాణ్యమైన మట్టితో సృజించాము. తరువాత అతడ్ని ఒక సురక్షిత ప్రదేశంలో కార్చిన బిందువుగా మార్చాము. తరువాత ఆ బిందువును నెత్తుటి ముద్దగా రూపొందించాము. తిరిగి ఆ నెత్తుటి ముద్దను మెత్తటి పిండంగా చేశాము. ఆ తరువాత దాన్ని ఎముకలుగా మార్చాము. ఆ ఎముకలపై మాంసం కప్పాము. ఆపై (అందులో ప్రాణం పోసి) ఓ నూతన సృష్టినే ఉనికిలోకి తెచ్చాము.'' (23:12-14)

ఈ సూక్తిలో మానవనిర్మాణం స్త్రీగర్భంలో కార్చిన వీర్యబిందువుతో ప్రారంభమవుతుందని, ఆ వీర్యబిందువు నెత్తుటి ముద్దగా రూపొందు తుందని, ఆ నెత్తుటిముద్ద మెత్తటిపిండంగా మారుతుందని, ఆ తరువాత

ఆ పిండం ఎముకలుగా మారి వాటిపై మాంసం ఏర్పడుతుందని తెలియ జేయబడింది. ఈవిధంగా స్త్రీ గర్భంలో బిడ్డ క్రమక్రమంగా రూపొంది చివరికి ప్రాణం పోసుకొని బయటికి వస్తాడని వివరించబడింది.

ఇవి ఆనాటి ప్రజలకు తెలియజేయబడిన వివరాలు. అప్పటి ప్రజలకుండిన విద్యాజ్ఞానాల్ని బట్టి ఇంతకంటే ఎక్కువ వివరాలు తెలియ జేసినా వారికి అర్థంకావు. కాని ఈనాటి మానవుడు మానవ దేహనిర్మాణాన్ని శక్తిమంతమైన పరికరాలద్వారా క్షుణ్ణంగా పరిశోధించి ఎన్నో కొత్త విషయాలు తెలుసుకున్నాడు. దీని ప్రకారం మానవ శరీర నిర్మాణం దాదాపు 10,000,00 కోట్ల జీవకణాల సముదాయంతో జరిగింది. ఒక్క మెదడులోనే 300 కోట్ల దాకా జీవకణాలు ఉన్నాయి.

మానవ మెదడు అద్భుతమైనది. ఇందులో ప్రతి సెకండుకు లక్ష రకాల రసాయనిక చర్యలు జరుగుతాయి. మానవుని మెదడు, మెడుల్లా అబ్లాంగేటాలను ఒక రకంగా కంప్యూటర్‌లోని హార్డ్ డిస్క్ (HDD), ర్యామ్ (RAM)లతో పోల్చవచ్చు. మానవ మెదడు ఏకకాలంలో 8కోట్ల 60లక్షలకు పైగా చిన్నచిన్న సమాచార సంకేతాలు రికార్డు చేసుకోగల్గుతుంది. అయితే ఇందులో 1% సమాచారాన్ని మాత్రమే సేవ్ (□□□□) చేసుకొని, మిగతా 99% సమాచారాన్ని పనికిరానిదిగా వదిలేస్తుంది.

ఎంత పెద్ద కంప్యూటర్ అయినా మానవ మేధతో సరితూగలేదు. మానవ మేధతో సరితూగే కంప్యూటర్ తయారు చేయాలంటే, అది న్యూయార్క్‌లోని 1250 మీటర్ల ఎత్తుగల ఎంపైర్ బిల్డింగ్ అంత పెద్దగా తయారవుతుంది. ఇది ఎన్నటికీ సాధ్యం కాదు.

"త్వరలోనే వారికి మా నిదర్శనాలు దిఙ్మండలాల్లోనూ చూపిస్తాము; స్వయంగా వారి (నిర్మాణం)లోనూ చూపిస్తాము. చివరికి ఈ ఖుర్‌ఆన్ నిజంగా సత్యవాణి అనే విషయం వారి ముందు బట్టబయలవుతుంది." (ఖుర్‌ఆన్–41:53)

స్త్రీ గర్భకోశంలోని అండం కూడా ఒక జీవకణమే. ఇది పురుష జీవ కణంతో సంయోగం చెంది పిండోత్పత్తి జరుగుతుంది. అప్పటికీ అది ఏక కణమే. ఒక కణం రెండుగా, రెండు నాలుగుగా, నాలుగు ఎనిమిదిగా.... ఇలా ఈ మిశ్రమకణం కోటానుకోట్ల జీవకణాలుగా విడిపోతుంది. ఆయా జీవకణాలు వేర్వేరు స్వభావాలు సంతరించుకుంటాయి. ఈవిధంగా ఒక చిన్న అండం కోట్లాది జీవకణాలుగా విభజితమయితేగాని పూర్తి మానవా కృతి ధరించదు, శిశువు పెరిగి పెద్దదవదు.

అలాగే మన శరీరం మీద గాయం అయినప్పుడు, ఆ గాయం మానేకొద్దీ అక్కడి చర్మం, మాంసం కూడా కణవిభజన ద్వారా పెరుగు తాయి. అంటే నశించి రాలిపోయే కణాలకు బదులుగా కొత్తకణాలు పుట్టుకొస్తాయన్న మాట. అయితే గాయం పూర్తిగా మానిన తరువాత ఈ పెరుగుదల ఆటోమేటిగ్గా ఆగిపోతుంది. వృద్ధాప్యంలో నయితే వయస్సు మీద పడేకొద్దీ కణవిభజన వేగం క్రమంగా తగ్గిపోతుంది. అదే ఆరోగ్య వంతమయిన మనిషి కణజాలానికి కేన్సర్ సోకితే కణసంఖ్య హద్దూపద్దూ లేకుండా విపరీతమైన వేగంతో పెరుగుతూ, చివరికి మనిషి ప్రాణానికే ముప్పు తెచ్చి పెడుతుంది.

ఈ జీవకణపరిమాణం అతి సూక్ష్మమైనది. సాధారణంగా ఒక మిల్లీ మీటర్ పరిమాణంలో 100 జీవకణాలుంటాయి. కొన్ని పెద్దవిగా, కొన్ని చిన్నవిగా కూడా ఉంటాయి. ఈ లెక్కన ఒక మిల్లిమీటర్ పొడవులో 50 నుంచి 200 కణలదాకా ఉంటాయి.

ప్రతి సజీవకణంలో ఒక సైటోప్లాజం, ఒక న్యూక్లియస్ (కేంద్రకం) ఉంటాయి. సైటోప్లాజం అటు ద్రవమూ, ఇటు ఘనమూ కాని జెల్లీ రూపంలో ఉంటుంది. ఇందులో కణాలు జీవించడానికి కావలసిన ఆహారం; ఎదుగుదలకు, పునరుత్పత్తికి అవసరమైన ఇతర పదార్థాలు కూడా ఉంటాయి. శాస్త్రవేత్తలు సైటోప్లాజమ్‌ను రసాయనాల్ని ఉత్పత్తి చేసే కార్ఖానాగా వర్ణించారు.

జీవకణంలోని న్యూక్లియస్‌లో దారాలవంటి నిర్మాణంగల క్రోమో జోమ్‌లు నిర్ణీత సంఖ్యలో ఉంటాయి. ఈ సంఖ్య ప్రతి జీవికి వేర్వేరుగా ఉంటుంది. మనిషిలో 46 క్రోమోజోములు (23 జతలు) ఉంటాయి. వీటిలో 23 తల్లి నుండి, 23 తండ్రి నుండి సంక్రమిస్తాయి. ఈ క్రోమో జోముల నుంచే జీవి స్వరూప స్వభావాలు నిర్ణయించే జన్యువులు (Genes) ఉనికిలోకి వస్తాయి.

ఈ జన్యువులు క్రోమోజోములపై ఒక వరుసక్రమంలో ఉంటాయి. ప్రతి క్రోమోజోమ్‌లో వందలాది లేక వేలాది జన్యువులు ఉంటాయి. ఈవిధంగా మానవునికి సంబంధించిన ఒక జీవకణంలో 30 వేల జన్యువులు ఉంటాయని తెలుస్తోంది. క్రోమోజోములు న్యూక్లియిక్ యాసిడ్స్, ప్రోటీన్ల కలయిక వల్ల ఏర్పడుతాయి. న్యూక్లియిక్ యాసిడ్స్ (ఆమ్లాలు) రెండురకాలు. (1) డిఆక్సీరిబో న్యూక్లియిక్ యాసిడ్ (**D.N.A.**), (2) రిబో న్యూక్లియిక్ యాసిడ్ (**R.N.A.**). ఈ డి.యన్.ఎ., ఆర్.యన్.ఎ. లు న్యూక్లియోటైడ్‌లు అనే పదార్థాల కలియకతో ఏర్పడుతాయి. ఒక్కొక్క జన్యువులో దాదాపు వేయిరకాల న్యూక్లియోటైడ్‌లుంటాయి. డి.యన్.ఎ. తాలూకు అణువులు మెలికలు తిరిగి నిచ్చెన ఆకారంలో అమరి ఉంటాయి. నిచ్చెనకు కుడి ఎడమల వైపున దండీలు ఉన్నట్లు ఇవి ఏర్పడటం వల్ల వీటిని 'డబుల్ హెలిక్స్' అంటారు.

ఈ డి.యన్.ఎ. పోగులోనే మనిషి రూపురేఖల్ని, మానసిక లక్షణాల్ని నియంత్రించే 320 కోట్ల జన్యుసంకేతాలు ఉన్నాయి. మొత్తం మానవుల జన్యుసంకేతాలలో 99.99 శాతం సంకేతాలు ఒకే విధంగా ఉంటాయి. 0.01% మాత్రమే తేడాలుంటాయి. ఈ తేడాలైనా విభిన్న జాతుల (తెగల) లోని వ్యక్తుల మధ్య కన్నా ఒకే సమాజంలోని విభిన్న వ్యక్తుల మధ్యే ఎక్కువగా ఉంటాయని తెలుస్తోంది. ఈ జన్యుసంకేతాల రహస్యాల్ని వెలికి తీయడానికి చేసిన ప్రయత్నంలో శాస్త్రవేత్తలు 97% విజయం సాధించి నట్లు 27-6-2000 తేదీ, ఆ తరువాత 13-2-2001 తేదీ దినపత్రికలన్నీ

ప్రకటించాయి. 'హ్యూమన్ జెనోమ్ ప్రాజెక్ట్' ద్వారా ఈ జన్యుపటాన్ని రూపొందించినట్లు (అమెరికా) శాస్త్రవేత్తలు తెలియజేశారు. మిగతా 3% మరో మూడేళ్ళలో పూర్తవుతుందని తెలుస్తోంది.

పత్రికల కథనం ప్రకారం దీనివల్ల జన్యు లోపాలను సరిచేయడం ద్వారా కేన్సర్, క్షయ, ఉబ్బసం, మధుమేహం, అధిక రక్తపోటు, ఎయిడ్స్, గుండెజబ్బులు, మెదడుపై ప్రోటీన్లు పేరుకుపోయి వచ్చే అల్జీమర్స్, వణుకుతో కూడి పక్షవాతాన్ని తలపింపజేసే పార్కిన్‌సన్స్ మొదలైన మొండివ్యాధులు, వంశపారంపర్య వ్యాధుల్ని నిర్మూలించవచ్చు. పొగాకు తో పాటు వివిధ మత్తుపదార్థాల దుర్వ్యసనాలను పోగొట్టవచ్చు. ఇరవై యేళ్ళ వయస్సు తర్వాత రాబోయే వ్యాధిని గురించి ముందే హెచ్చరించ వచ్చు. అపార మేధాసంపత్తిగల మనుషుల్ని సృష్టించవచ్చు.

మానవుడే ఇంతటి మేధాసంపన్నుడైతే, ఆ మానవుడ్ని సృష్టించిన దేవుడు మరెంతటి మేధాసంపన్నుడయి ఉంటాడు! అందుకే ఇదే అధ్యాయంలో దివ్య ఖుర్‌ఆన్ మానవ నిర్మాణం గురించి ప్రస్తావించిన తరువాత "ఆయన నిర్మాతలందరి లోకెల్లా గొప్ప ప్రతిభాశాలి" అని చెబుతోంది. అంతేకాదు, "మానవులు (ఎంతటి సుదీర్ఘకాలం జీవించినా ఏదో ఒకరోజు) చనిపోక తప్పదు. ఆ తరువాత (కర్మవిచారణ కోసం) ప్రళయ దినాన వారందర్నీ తిరిగి బ్రతికించి లేపడం జరుగుతుంది" అని కూడా ఖుర్‌ఆన్ చెబుతోంది. (23:15,16)

వైద్యరంగంలో విప్లవాత్మక మార్పుకు తెరఎత్తిన ఈ డి.యన్.ఎ. ప్రపంచంలోని ఏ ఇద్దరు మనుషుల్లోనూ ఒకేలా ఉండదు. అంటే ప్రపంచ జనాభా 600 కోట్లు ఉంటే, డి.యన్.ఎ. 600 కోట్ల రకాలుగా ఉంటుం దన్నమాట. ఈ డి.యన్.ఎ. పోగు (Chain) పది పరమాణువుల వెడల్పు ఉండి, కొన్ని కోట్ల పరమాణువుల నిడివి కలిగి ఉంటుంది. కణకేంద్రం (న్యూక్లియస్) నిడివి మిల్లీమీటర్‌లో 1000వ భాగం మాత్రమే అయినప్ప టికీ, అందులో చుట్టలుగా చుట్టుకొని ఉండే డి.యన్.ఎ. పోగు సాగదీస్తే

ఒక మీటర్ పొడవు ఉంటుంది. ఒక మనిషిలో ఉండే మొత్తం జీవ కణాలలోని డి.యన్.ఎ. పోగులు కలిపితే, అది కోటానుకోట్ల మైళ్ళు చుట్టుకొలత కలిగిన మన సూర్యకుటుంబాన్నే చుట్టివేస్తుందట!

ఆత్మావలోకనం :– "ఆయన అనుక్షణం సృష్టికి సంబంధించిన ఏదో ఒక అద్భుత కార్యంలో నిమగ్నుడయి ఉంటాడు. కనుక (మానవులారా!) మీరు మీ ప్రభువులో ఉన్న ఏ సృజనాత్మక లక్షణాలను నిరాకరించగలరు?" (ఖుర్ఆన్–55:29,30)

యావత్తు విశ్వవ్యవస్థను సృష్టించి, దాన్ని నిరంతరం నిర్వహిస్తూ పర్యవేక్షిస్తున్న పరమాత్మ-పరాశక్తి-పరబ్రహ్మ ఏకేశ్వరుడ్ని వదలేసి తమ ఆత్మలను సయితం కాపాడుకోలేని సృష్టితాల వెంటపడే మనుషుల్ని గురించి ఏమనాలి?

"మానవులారా! ఒక ఉదాహరణ ఇస్తున్నాం, జాగ్రత్తగా వినండి: మీరు దేవుడ్ని వదలి ప్రార్థిస్తున్న మిథ్యాదైవాలన్నీ కలసి కనీసం ఒక ఈగనైనా సృష్టించ దలచుకుంటే, దాన్ని కూడా సృష్టించలేవు. పైపెచ్చు ఆ ఈగ వాటి దగ్గర్నుంచి ఏదైనా వస్తువుని గుంజుకుంటే ఆ వస్తువుని కూడా దాన్నుండి విడిపించుకోలేవు. సహాయం అర్థించేవారు, సహాయం అర్థించబడేవారు ఇద్దరూ బలహీనులే. అసలు శక్తిమంతుడు, గౌరవనీయుడు దేవుడు మాత్రమే." (ఖుర్ఆన్–22:73,74)

"రాత్రి, పగలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు (మొదలైన) ప్రకృతి శక్తులన్నీ) దేవుని (ఏకత్వానికి, ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలకు) నిదర్శనాలే. (కనుక) మీరు సూర్యచంద్రులకు సాష్టాంగపడకండి. మీరు నిజంగా దేవుడ్ని ఆరాధించే వారైతే, వాటిని సృష్టించిన దేవునికే సాష్టాంగపడండి." (ఖుర్ఆన్–41:37)

"ఆయన మీకు చెవులిచ్చాడు, కళ్ళిచ్చాడు, హృదయాన్నిచ్చాడు. కాని మీరు మాత్రం (ఆయనకు) చాలా తక్కువగా కృతజ్ఞత చూపుతున్నారు." (ఖుర్ఆన్–32:9)

నిద్రావస్థలో ఆత్మపర్యటన

నిద్ర మృత్యువుకు సోదరిలాంటిది. నిద్రావస్థలో మన ఆత్మ ఎక్కడెక్కడో పర్యటిస్తుంది. ఆ సమయంలో దేవుని తరపున మృత్యునిర్ణయం జరిగిపోతే ఆత్మ తన పర్యటన సందర్భంలోనే అనంతవాయువుల్లో కలసి పోతుంది. మృత్యునిర్ణయం జరగకపోతే ఆత్మ పర్యటన ముగిసి పోగానే తిరిగి తన దేహంలోకి వచ్చిచేరుతుంది. ఈ విషయాన్ని గురించి ఖుర్ఆన్ ఇలా తెలియజేస్తోంది:

"మరణ సమయంలో (మానవుల) ఆత్మలు స్వాధీనం చేసుకునేవాడు దేవుడే. ఆయన మరణించనివారి ఆత్మలను నిద్రావస్థలో స్వాధీనం చేసుకుంటాడు. ఆ తరువాత ఆయన ఎవరి విషయంలో మృత్యునిర్ణయం తీసుకుంటాడో వారి ఆత్మలను తీసుకొని, మిగిలినవారి ఆత్మల్ని ఒక నిర్ణీతకాలం కోసం వెనక్కి పంపుతాడు. ప్రశాంత హృదయంతో యోచించేవారి కోసం ఇందులో గొప్ప సూచనలున్నాయి." (39:41–42)

నిద్రావస్థలో కూడా ఆత్మ దేహం నుండి వెలువడి ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతుంది. అప్పుడు ఆత్మకు, దేహానికి మధ్య స్థితిస్థాపక గుణంకల వస్తువేదో ఉంటుంది. ఈ వస్తువే ఆ రెండిటిని పూర్తిగా విడిపోనివ్వకుండా పట్టి ఉంచుతుంది. ఆ వస్తువు తెగిపోతే ఆత్మ దేహం నుండి పూర్తిగా వేరయిపోతుంది. అంటే మరణం సంభవిస్తుంది. దేవుడు నిద్రిస్తున్న ఓ మనిషి విషయంలో మృత్యు నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు ఈ స్థితిస్థాపక వస్తువుని త్రెంచివేసి అతని దేహం నుండి ఆత్మను పూర్తిగా స్వాధీనం చేసుకుంటాడు. మృత్యునిర్ణయం తీసుకోకపోతే ఈ స్థితిస్థాపక వస్తువుని త్రెంచివేయకుండా తాత్కాలికంగా స్వాధీనం చేసుకున్న అతని ఆత్మను తిరిగి అతని దేహంలోకి వదిలేస్తాడు.

ఒక పేదవాడు కలలో అందమైన బంగళాలో ఉన్నట్లు, కారులో షికారు కొడుతున్నట్లు, స్టార్ హోటల్లో భోగభాగ్యాలు అనుభవిస్తున్నట్లు చూస్తాడు. అయితే ఆ సమయంలో తాను ఓ చిన్న పూరిపాకలో నివ

సిస్తున్న నిష్టదరిద్రుణ్ణని, పీకలదాకా అప్పుల్లో మునిగివున్న దౌర్భాగ్యుణ్ణని, భార్యాపిల్లల కనీస అవసరాలు కూడా తీర్చలేని దురదృష్టవంతుణ్ణని ఏ మాత్రం భావించడు. కాని కల కాస్తా చెదరిపోగానే వాస్తవం వికృతనాట్యం చేస్తూ అతని కళ్ళ ముందు కన్పిస్తుంది. అదేవిధంగా ఐహిక జీవితం కూడా అందమైన కలలాంటిదే. అసలుజీవితం మరణానంతరం వచ్చే పరలోక జీవితమే. శాశ్వతమైన ఆ పరలోక జీవితంలో కష్టాలు-కడగండ్లు లేకుండా సుఖసంతోషాలు మాత్రమే అనుభవించడానికి ఇహలోకంలోనే సత్యధర్మం స్వీకరించి సదాచరణకై నిరంతరం కృషిచేస్తూ ఉండాలని ఈసూక్తి మనకు పరోక్షంగా చెబుతోంది.

హజ్రత్ ఇక్రమా ముజాహిద్ (రజి) కథనం: సూర్యుని కిరణాలు భూమిపై వ్యాపిస్తాయి. వాటి వేరులు సూర్యుడితో కలసిఉంటాయి. అలాగే మనిషి నిద్రపోయినప్పుడు అతని ఆత్మ త్రాడులా పొడుగైపోతుంది. అది తిరిగి కురచయిపోగానే మనిషి మేల్కొంటాడు."

ఒకతను హజ్రత్ ఇక్రమా (రజి) దగ్గరకు వచ్చి "మనిషి కలలో ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతూ తనను తాను చూసుకుంటాడు. ఏమిటా పరిస్థితి?" అని అడిగాడు. దానికి ఆయన ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "ఇలా తిరిగేది అతని ఆత్మ. ఆత్మ హృదయంతో పెనవేసుకొని ఉంటుంది. దేహంలో ఉండే హృదయం ఎక్కడెక్కడో తిరిగే ఆత్మను వెనక్కి లాగినప్పుడు కల చెదరిపోయి మనిషి మేల్కొంటాడు." (మౌత్కారుఖ్కా)

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం: హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) హజ్రత్ అలి (రజి)తో మాట్లాడుతూ "అబుల్ హసన్! మనిషి కలలు కంటున్నప్పుడు వాటిలో కొన్ని కలలు నిజమవుతాయి; కొన్ని అబద్ధ మవుతాయి. వీటిని గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటీ?" అని అడిగారు.

దానికి హజ్రత్ అలి (రజి) ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "దైవప్రవక్త (సల్లం) అన్నారు... 'స్త్రీగాని పురుషుడుగాని నిద్రపోతున్నప్పుడు అతని ఆత్మ

దైవసింహాసనం వైపు అధిరోహిస్తుంది. ఏఆత్మ దైవసింహాసనం దగ్గరకు పోయి కల (నిద్ర) నుండి మేల్కొంటుందో అది కన్న కల నిజమవుతుంది. దైవసింహాసనం దగ్గరకు పోకుండా మధ్యలోనే మేల్కొంటే ఆ కల అబద్ధ మవుతుంది." (తబ్రాని, ముస్తద్రక్, హాకిమ్)

మరణం అంటే ఏమిటీ?

ప్రముఖ ధర్మవేత్తల అభిప్రాయం ప్రకారం మరణమంటే మనిషి శాశ్వతంగా అంతమైపోవడం కాదు. మరణం వల్ల ఆత్మకు దేహానికి ఉండే సంబంధం మాత్రమే తెగిపోతుంది. హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ (రహ్మలై) ఇలా చెప్పారు:

"మరణం కారణంగా మీరు నాశనమైపోరు. మరణం ద్వారా మీరు ఒక ఇల్లు వదలి మరో ఇంటికి వెళ్తున్నారు, అంతే." (అబూనయీమ్)

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ర్ బిన్ ఆస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) మరణం గురించి ఈవిధంగా తెలియజేశారు: "ఈ ప్రపంచం విశ్వాసి పాలిట కారాగారం, కరువుప్రాంతం. విశ్వాసి ప్రపంచం నుండి వేరయి పోతున్నప్పుడు అతను కారాగారం నుండి, కరువుప్రాంతం నుండి విముక్తి పొందుతున్నాడన్నమాట." (తబ్రాని ఫిల్ కబీర్)

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) మరణం గురించి ఇలా తెలుపు తున్నారు: "ఈ ప్రపంచం అవిశ్వాసి పాలిట స్వర్గం, విశ్వాసి పాలిట కారాగారం. విశ్వాసి చనిపోయినప్పుడు, జైలు నుండి విడుదలై స్వేచ్ఛగా తిరిగే ఖైదీలా అవుతాడు." (ఇబ్నె ముబారక్)

మరణం గురించి భగద్గీత ఇలా చెబుతోంది:

"ఎవరయితే ఈ ఆత్మను మరణించేది అని అనుకుంటాడో, మరెవ రయితే దీన్ని మరణించింది అని నమ్ముతాడో ఆ ఉభయులకూ ఏమీ తెలియదు." (శ్లోకం-2:19)

"ఓ అర్జునా! ఆత్మలుగల వారంతా పుట్టక మునుపు నిశ్శరీరులు. మరణించిన తరువాత కూడా నిశ్శరీరులుగానే ఉంటారు. కేవలం మధ్యకాలంలోనే శరీరధారులు. ఈ విషయంలో చింతించే విషయం ఏమిటీ?" (శ్లోకం-2:28)

మరణించిన తర్వాత కూడా నిశ్శరీరులుగానే ఉంటారనే భగవద్గీత మాట ఖుర్ఆన్ మాటతో పొసగదు. అయితే ఆత్మ శాశ్వతమైనది, శరీరం మరణించినా ఆత్మ మరణించదనే విషయంలో మాత్రం గీతా, ఖుర్ఆన్‌లు ఏకాభిప్రాయం వ్యక్తపరుస్తున్నాయి.

పై వివరణను బట్టి ఆత్మకు చావు లేదని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. పోతే శరీరానికి చావు లేదుగాని, మార్పు ఉంది. మనిషి మరణానంతరం అతని ఆత్మకు వేరే శరీరం లభిస్తుంది. పిత్రులోకం, నరకం, స్వర్గం అనే మూడు ప్రదేశాలలో మూడు రకాల శరీరాలు ఉంటాయి.

మరణదూతలు

"దేవునికి తన దాసులపై పూర్తి అదుపు, అధికారాలున్నాయి. ఆయన మిమ్మల్ని పర్యవేక్షించేవారిని నియమించి పంపుతున్నాడు. మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు ఆయన పంపే దూతలే అతని ప్రాణం తీసికెళ్తారు. వారు కర్తవ్యనిర్వహణలో ఎలాంటి లోటు రానివ్వరు. చివరికి అందరూ తమ అసలు యజమాని అయిన దేవుని దగ్గరికే తీసుకురాబడతారు. గుర్తుంచుకోండి, నిర్ణయాధికారాలన్నీ ఆయనకే హస్తగతమైఉన్నాయి. (మీ కర్మల) లెక్క తేల్చడానికి ఆయనకు ఎంతోసేపు పట్టదు." (ఖుర్ఆన్-6:61,62)

మానవుల ఆత్మలు స్వాధీనం చేసుకోవడానికి నియమించబడిన ప్రధాన దైవదూత పేరు హజ్రత్ ఇజ్రాయీల్ (అలైహి). ఆయన అధీనంలో లక్షలాది మంది మరణ దూతలు ఉంటారు. దైవాజ్ఞ కాగానే వారు మనుషుల ప్రాణాలు తీస్తారు. పుణ్యాత్ముల ప్రాణం తీయడానికి వచ్చే మృత్యుదూతలు సాధుస్వభావం కలిగిన ముఖవర్చస్సుతో, కాంతిమంతమైన శ్వేతవస్త్రాలు

ధరించి వస్తారు. పాపాత్ముల ప్రాణాలు తీయడానికి వచ్చే మృత్యుదూతలు భయంకరమైన వికృత రూపాలతో వస్తారు.

ఇజ్రాయీల్ (అలై) నిజరూపం : ఇబ్నె మస్‌వూద్, ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి)ల కథనం: దేవుడు దైవప్రవక్త ఇబ్రాహీం (అలైహి)ను తన మిత్రుడిగా చేసుకున్నట్లు ప్రకటించాడు. అప్పుడు మరణదూత ఇజ్రాయీల్ (అలై) దేవునితో "నేను మీ మిత్రుడి దగ్గరకెళ్ళి 'దేవుడు మిమ్మల్ని తన మిత్రుడిగా చేసుకున్నాడని శుభవార్త చెబుతాను, నాకు అనుమతి ఇవ్వండి" అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి దేవుడు అనుమతి ఇచ్చాడు.

మరణదూత దైవప్రవక్త ఇబ్రాహీం (అలైహి) దగ్గరకు వెళ్ళి ఆయనకు ఈ శుభవార్త అందజేశాడు. అందుకు హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) దేవుణ్ణి స్తుతిస్తూ ఆయనకు కృతజ్ఞతలు సమర్పించుకున్నారు. తరువాత ఆయన మరణదూతతో "మలకుల్‌మౌత్! నీవు ఏరూపంలో అవిశ్వాసుల ఆత్మలను స్వాధీనం చేసుకుంటావో నేను చూడాలనుకుంటున్నాను" అని అన్నారు.

దానికి మరణదూత "మీరు నా స్వరూపాన్ని భరించలేరు, మీకా శక్తి లేదు" అన్నాడు. కాని హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) చూస్తానని పట్టుబట్టారు. "అయితే మీరు కాస్త వెనక్కితిరిగి ముఖం తిప్పుకోండి" అన్నాడు మరణ దూత. హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) అలాగే వెనక్కి తిరిగి చూశారు.

అలా వెనక్కి తిరిగి చూడగానే ఆయన ముందు అత్యంత భయంకర మైన ఆకారం ప్రత్యక్షమయింది. ఎంతో పొడవైన నల్లటి మనిషి నిల్చున్నాడు. అతని తల నింగిని తాకుతోంది. అతని నోటి నుండి అగ్నిజ్వాలలు వెలువడు తున్నాయి. అతని దేహంపై ఉన్న ప్రతి వెంట్రుక మనిషి ఆకారంలో ఉంది. ఆ మనుషుల నోళ్ళ నుంచి, చెవుల నుంచి కూడా భయంకరమైన అగ్నిజ్వాలలు వెలువడుతున్నాయి.

హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) ఎంతో భీతావహాన్ని గొలిపే ఈ అసాధారణ దృశ్యానికి తట్టుకోలేక స్పృహ తప్పారు. కాస్సేపటికి స్పృహ వచ్చి చూస్తే

ఆయన ఎదురుగా మరణ దూత తన పూర్వరూపంలో కన్పించాడు.

"మలకుల్‌మౌత్! అవిశ్వాసికి నీఈ వికృత రూపమే కాకుండా మరేదైనా ఆపద, బాధ లేకపోయినా కేవలం నీ భయంకరాకారమే అతనికి కఠిన యాతన అవుతుంది" అన్నారు హ్రజత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి).

ఆ తర్వాత ఆయన "సరే, ఇప్పుడు నీవు విశ్వాసి ప్రాణం తీసేటప్పుడు ఏ రూపంలో తీస్తావో చూపించు" అని అడిగారు.

"అయితే మీరు కాస్త వెనక్కి తిరగండి" అన్నాడు మరణ దైవదూత మలకుల్‌మౌత్. హ్రజత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) వెనక్కి తిరిగారు.

అలా ఆయన వెనక్కి తిరిగి చూడగానే ఆయన ముందు జ్యోతిర్మయ ముఖ వర్చస్సుతో, శ్వేత వస్త్రధారణలో ఒక అందమైన యువకుడు ప్రత్యక్షమయి ఉన్నాడు.

హ్రజత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) ఆ దృశ్యం చూసి "మలకుల్‌మౌత్! విశ్వాసి నీఈ ముఖము, శరీరాకృతులే కాకుండా మరే సుందర దృశ్యం చూడకపోయినా కేవలం అందమైన నీ మోము చూస్తేనే అతనికి కడుపు నిండిపోతుంది" అని అన్నారు. (మౌత్కార్ఝుట్కా)

మరణావస్థలో మానవుల పరిస్థితి

"ఈ దుర్మార్గులు మరణావస్థలో దుర్భరయాతనతో ఎంత తల్లడిల్లిపోతారో నీవు చూస్తే బాగుండు. అప్పుడు దైవదూతలు చేతులు ముందుకు చాపుతూ ఇలా అంటారు: 'తీయండిక మీ ప్రాణాలు బయటికి. మీరు దేవుని మీద అసత్య విషయాలు మోపి అన్యాయంగా కారుకూతలు కూశారు. తలబిరుసు తనంతో ఆయన సూక్తులపై కువిమర్శలు చేస్తుండేవారు. అందుకు ఈరోజు మీరు అత్యంత అవమానకరమైన యాతన చవిచూడండి." (ఖుర్ఆన్–6:93)

"అసత్య విషయాలు కల్పించి వాటిని దేవునికి ఆపాదించే వాడికంటే, లేదా దేవుని సూక్తులు తిరస్కరించిన వాడికంటే పరమదుర్మార్గుడు ఎవరుం

టారు? అలాంటివారికి వారి విధివ్రాతలో రాయబడినది మాత్రమే (కొన్నాళ్ళ పాటు) లభిస్తుంది. చివరికి మేము పంపే దూతలు వారి ప్రాణాలు తీయడానికి వస్తారు. అప్పుడా దూతలు 'ఏరి, దేవుడ్ని వదలి మీరు మొరపెట్టుకున్న మీ మిధ్యాదైవాలు ఇప్పుడెక్కడికి పోయారు?' అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి వారు 'వారంతా మా నుండి కనుమరుగై పోయారు' అంటారు. (అంతేకాదు) 'మేము నిజంగా సత్య తిరస్కారులం' అని కూడా వారు తమకు వ్యతిరేకంగా తామే సాక్ష్యం చెబుతారు." (ఖుర్ఆన్–7:37)

"దైవదూతలు అవిశ్వాసుల ప్రాణాలు తీస్తున్నప్పటి స్థితి నీవు చూస్తే బాగుండు! వారప్పుడు అవిశ్వాసుల ముఖాలపై, పిరుదులపై కొడుతూ 'ఇక దహనయాతన చవి చూడండి. ఇది మీరు చేజేతులా కొని తెచ్చుకున్నదాని పర్యవసానమే. అంతేగాని దేవుడు తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేసేవాడు కాదు' అనంటారు." (ఖుర్ఆన్–8:50–51)

"వారు దైవదూతలకు పట్టుబడినప్పుడు వెంటనే (తిరస్కారం, తలబిరుసు తనాలు వదలి) పూర్తిగా లొంగిపోతూ 'మేము ఏ పాపం ఎరగం' అంటారు. దానికి దైవదూతలు 'ఎందుకు ఎరగరు, మీచేష్టలన్నీ దేవునికి తెలుసు. మీరిప్పుడు నరకంలోకి పోయిపడండి. అక్కడే మీరిక శాశ్వతంగా ఉంటారు' అని చెబుతారు". (ఖుర్ఆన్–16:28,29)

మరణావస్థలో విశ్వాసులు : దేవుడ్ని, దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం)ని విశ్వసించి ఆయన ఆజ్ఞల్ని పూర్తిగా పాటించని ముస్లింలు సైతం పిత్రులోక (బర్జఖ్) శిక్ష అనుభవించ వలసివస్తుంది.

మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) మదీనాను దారుల్‌ఇస్లాంగా ప్రకటించి ముస్లింలంతా మదీనాకు వలసపోవాలని ఆదేశించారు. అయితే మక్కాలో కొందరు ముస్లింలు కేవలం ఐహిక కష్టనష్టాలకు భయపడి, అవిశ్వాసుల మధ్య సహజీవనం గడుపుతూ స్వస్థలంలోనే ఉండిపోయారు. అలాంటి వారిని ప్రస్తావిస్తూ ఖుర్ఆన్ ఇలా పేర్కొన్నది:

"దైవదూతలు తమకుతాము అన్యాయం చేసుకున్నవారి ప్రాణాలుతీస్తూ, మీరి ప్పుడు ఏస్థితిలో ఉన్నారని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి వారు 'మేము దేశంలో చాలా బలహీనులుగా, పీడితులుగా ఉండేవాళ్ళం' అనంటారు. అప్పుడు దైవదూతలు 'దేవుని భూమి విశాలంగా లేదా, మీరున్నచోటు నుంచి మరో చోటికి వలసపోవడానికి?' అంటారు." (దివ్యఖుర్ఆన్-4:97)

పుణ్యాత్ముల ప్రాణాలు తీసే దైవదూతలు గురించి కూడా వినండి:

"దైవభీతిపరుల పవిత్రాత్మలను దైవదూతలు స్వాధీనం చేసుకుంటూ 'మీకు శాంతి కలుగు గాక! మీరు చేసుకున్న (సత్) కర్మలకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి' అంటారు." (దివ్యఖుర్ఆన్-16:32)

మరణదూత విశ్వాసి ప్రాణం తీసేటప్పుడు చాలా మృదువుగా వ్యవహ రిస్తాడని దైవప్రవక్త (సల్లం) తెలియజేశారు. ఆయన ఇలా తెలిపారు: "తల్లి తన బిడ్డ పట్ల ఎంత వాత్సల్యం కనబరుస్తుందో అంతకంటే ఎక్కువ వాత్సల్యం మరణదూత విశ్వాసి పట్ల కనబరుస్తాడు. ఆ శుభాత్మ దేవునికి ఎంతో ప్రియమైనదని, దేవుని దగ్గర దానికి ఎంతగానో గౌరవాదరణలు ఉన్నాయని మరణదూతకు తెలుసు.

అందువల్ల అతను విశ్వాసి పట్ల మృదువుగా ప్రవర్తించి దైవప్రసన్నత పొందగోరుతాడు. ఆ పుణ్యదాసుని ప్రాణాన్ని పిండి నుండి వెంట్రుకను తీసినట్లు చాలా తేలికగా తీస్తాడు. ఆ దాసుని ఆత్మ దేహం నుండి వెడలగానే ఇతర మరణదూతలు దాన్ని ఆశీర్వదిస్తూ "నీపై శాంతీ శ్రేయాలు వర్షించు గాక! నీవు చేసుకున్న సత్కర్మలకు ప్రతిఫలంగా ఇప్పుడు స్వర్గంలో ప్రవే శించు" అంటారు. (కష్ఫుర్రహ్మాన్)

అమరగతుడికి లభించే పుణ్యఫలం అపారం : సత్యం కోసం పోరాడి చంపబడిన విశ్వాసిని 'షహీద్' అంటారు. అంటే హతసాక్షి లేక అమరగతుడు అని అర్థం. హతసాక్షి విషయమై దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు: "మీకు చీమ కుట్టినప్పుడు ఎంత బాధ కలుగుతుందో హతసాక్షి హతమార్చబడి నప్పుడు కూడా అతనికి అంతే బాధ కలుగుతుంది." (మిష్కాత్)

మిఖ్దామ్ బిన్ మాద్ (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : "హతసాక్షి (షహీద్) కోసం దేవుని దగ్గర ఆరు బహుమానాలు ఉన్నాయి.

(1) మొదటి రక్తబిందువు క్రిందపడగానే అతను మన్నించబడతాడు. స్వర్గంలో అతని నివాసం అతనికి చూపబడుతుంది. (2) సమాధియాతన నుండి రక్షణ లభిస్తుంది. (3) (ప్రళయదినాన శంఖారావం గావించినప్పుడు కలిగే) మహా భయాందోళనల నుండి అతను సురక్షితంగా ఉంటాడు. (4) అతని తల మీద గౌరవప్రదమైన కిరీటం పెట్టబడుతుంది. ఆ కిరీటం లోని ఒక రత్నం ప్రపంచం, ప్రపంచంలోని యావత్తు వస్తువులకంటే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనదయి ఉంటుంది. (5) సౌఖ్యం కోసం అతనికి డెబ్బయి రెండు మంది సుందరాంగుల్ని ఇవ్వడం జరుగుతుంది. (6) డెబ్బయిమంది బంధువులకు అనుకూలంగా సిఫారసుచేసే అధికారం కూడా అతనికి ఇవ్వ బడుతుంది." (తిర్మజి, ఇబ్నెమాజ)

మరణబాధ : దేహం నుండి ప్రాణం పోతున్నప్పుడు ప్రతి మనిషీ కొద్దో గొప్పో బాధకు గురవుతాడు. విశ్వాసికి తక్కువ బాధ ఉంటుంది; అవిశ్వాసికి ఈ బాధ తీవ్రంగా ఉంటుంది.

కొందరు అవిశ్వాసులకు వచ్చే ఆకస్మిక మరణంవల్ల వారి మరణబాధ తక్కువగా ఉండవచ్చు. మరికొందరు అవిశ్వాసులు ప్రపంచంలో ఎన్నో అక్రమాలకు, ఘోరపాపాలకు పాల్పడినా వారు ఎలాంటి కష్టాలు, ఇబ్బం దులు లేకుండా జీవితాంతం భోగభాగ్యాలు అనుభవించడమే గాకుండా మరణబాధ కూడా తక్కువగా ఉండవచ్చు. కాని శరీరం నుండి ఆత్మ వెడలగానే అతి తీవ్రమైన యాతనల పరంపర ప్రారంభమవుతుంది.

పోతే కొందరు సదాచరులైన విశ్వాసులు ప్రపంచంలో అనేక కష్టాలకు గురవడమే కాకుండా వారికి మరణబాధ కూడా తీవ్రంగా ఉంటుంది కదా, ఎందువల్ల? అనే ప్రశ్న కలుగుతుంది. దానికి సమాధానం ఈ క్రింది హదీసులో చూడండి:

వహీబ్ బిన్ విర్ద్ (రహ్మలై) ఉల్లేఖించిన ఒక ఖుదిసీ హదీసు ప్రకారం దేవుడు ఈవిధంగా చెబుతున్నాడు: "నేను ఏ దాసుణ్ణయితే ప్రపంచం నుండి లేపి కరుణించ దలచుకుంటానో ఆ దాసునికి అతను చేసిన పాపాలకు ఫలితంగా ప్రపంచంలో వ్యాధులు, భార్యాపిల్లల గురించిన ఆపదలు, ఆర్థిక బాధలు కలిగిస్తాను. అప్పటికీ మరికొన్ని పాపాలు మిగిలి వుంటే నేనతనికి మృత్యుకాఠిన్యం కలిగిస్తాను. (అంటే కఠినంగా ప్రాణం తీస్తాను.) దాంతో ఆ దాసుడు పుట్టినప్పుడు పాపరహితుడయి ఉన్నట్లు పరమ పావనుడయి నా దగ్గరకు వస్తాడు.

నా గౌరవప్రపత్తుల సాక్షి! నేను ఏ దాసుణ్ణయితే ప్రపంచం నుండి లేపి శిక్షించ దలచుకుంటానో ఆ దాసుడు చేసిన ప్రతి పుణ్యకార్యానికి ప్రతిఫలం నేను ప్రపంచంలోనే అతనికి ఆరోగ్యం, ఉపాధి సమృద్ధి, భోగభాగ్యాల రూపంలో ప్రసాదిస్తాను. అప్పటికీ మరికొన్ని పుణ్యకార్యాలు మిగిలివుంటే నేనతనికి మృత్యు సౌలభ్యం కలిగిస్తాను. (అంటే తేలికంగా ప్రాణం తీస్తాను.) దాంతో అతను నరకం నుండి కాపాడుకోవడానికి ఎలాంటి పుణ్యకార్యం లేనివాడయి పరమ పాపిష్ఠిగా నాదగ్గరకు చేరుకుంటాడు." (మౌత్కారుఖుట్కా)

మృత్యుస్మరణ : ఒకసారి దైవప్రవక్త (స)తో ఆయన అనుచరుడొకా యన మాట్లాడుతూ "దైవప్రవక్తా! ప్రళయదినాన అమరవీరులతో పాటు లేపబడేవారు ఎవరైనా ఉంటారా?"అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (స) "ఉంటారు. రోజుకు (రాత్రి-పగలు) కనీసం ఇరవైసార్లు మృత్యువుని తలచు కునేవారు అమరవీరులతో పాటు లేపబడతారు" అని చెప్పారు. (తబ్రాని)

"మృత్యువుని గుర్తించిన మనిషికి ప్రపంచంలో ఎదురయ్యే ఆపద లన్నీ తేలికయి పోతాయి" అన్నారు హజ్రత్ కాబ్ (రజి).

హజ్రత్ ఇబ్నె సాబిత్ (రజి) కథనం: ఒకసారి దైవప్రవక్త (స) దగ్గర ఒక వ్యక్తిని పొగడటం జరిగింది. దానిపై దైవప్రవక్త (స) "మరి మరణాన్ని

తలచుకోవడంలో అతని పరిస్థితి ఏమిటీ?" అనడిగారు. దానికి అనుచరులు సమాధానం ఇవ్వలేకపోయారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) "మీరు పొగిడిన మనిషి ఆ పొగడ్తలకు అర్హుడు కాడు" అన్నారు. (అహ్మద్ ఫిజ్జుహద్)

దైవప్రవక్త (సల్లం) హితోక్తి : "మీరు సమాధుల్ని సందర్శిస్తూ ఉండండి. సమాధి సందర్శన మృత్యువుని గుర్తుకు తెస్తుంది." (ముస్లిం)

మరోసారి ఆయన ఇలా అన్నారు: "నేను ఇదివరకు మిమ్మల్ని సమాధుల్ని సందర్శించ వద్దని వారించాను. ఇప్పుడు మీరు సమాధుల్ని దర్శిస్తూఉండండి. సమాధిసందర్శన మనసును మెత్త పరుస్తుంది; కంటతడి పెట్టిస్తుంది; పరలోకాన్ని గుర్తుచేస్తుంది." (బుఖారి, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) మృత్యుముఖంలో ఉండేవారిని గురించి అనుచరులకు ఇలా ఉపదేశించారు : "మీరు ఎవరినైనా మరణానికి సమీపంలో ఉండటం చూస్తే అతనికి (పరలోక) శుభవార్త విన్పించండి. దానివల్ల అతను (దైవకారుణ్యాన్ని) ఆశిస్తూ దేవుణ్ణి కలుసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. (అంటే దైవకారుణ్యం పట్ల నిరాశ చెందకుండా దేవుడు తన పాపాలు క్షమిస్తాడన్న ఆశతో తనువు చాలించాలన్న మాట.) అలాగే మీరు ఎవరినైనా భోగభాగ్యాల జీవితం గడుపుతుండగా చూస్తే అతడ్ని (పరలోక శిక్షలను గురించి) భయపెట్టండి. దాని వల్ల అతను (దేవునికి భయపడి) పశ్చాత్తాపం చెంది తన నడవడికను సరిదిద్దుకోవచ్చు." (ఇబ్నె ముబారక్)

మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఓసారి "ఇనుముకు నీటివల్ల తుప్పు పట్టినట్లే హృదయానికి కూడా తుప్పు పట్టుతుంది." అన్నారు. (అనుచరులు ఈమాట విని) "అయితే హృదయానికి పట్టే తుప్పు ఎలా వదలుతుంది?" అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ "హృదయానికి పట్టిన తుప్పు పోవాలంటే మృత్యువును అత్యధికంగా జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ ఉండాలి; దాంతోపాటు (తరచుగా) ఖుర్ఆన్ పఠిస్తూ ఉండాలి" అని అన్నారు. (మిష్కాత్)

మరణానికి భయపడనివారు

మరణం అంటే సహజంగా ఎవరికయినా భయమే. కాని దేవునిపై, ఆయన ప్రవక్తపై (సల్లం) దృఢమైన విశ్వాసం కలిగివుండి, వారి ఆజ్ఞలను పూర్తిగా పాటించే విశ్వాసి మృత్యువుకు భయపడడు. పైగా అతను సంతోషంగా మృత్యువును స్వాగతిస్తాడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచించిన కొన్ని హదీసులు చూడండి:

"మానవుడు (ఇహలోక) జీవితాన్ని ప్రేమిస్తాడు. కాని (సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నుడయి ఉంటే) అతనికి మృత్యువు ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది." (బైహఖి)

"మనిషి మరణాన్ని అసహ్యించుకుంటాడు. కాని (ఇహలోక) పరీక్షలు, ఉపద్రవాల కంటే మరణం ఎంతో మంచిది. ఎందుకంటే మరణం ఎంత తొందరగా వస్తే అంత తొందరగా అతను ఈ పరీక్షలు, ఉపద్రవాల నుండి బయటపడతాడు." (అహ్మద్)

'మరణం విశ్వాసి పాలిట కానుక.' (మిష్కాత్)

అబూదావూద్‌లోని ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం "ఆకస్మిక మరణం దైవాగ్రహానికి సూచన" అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం).

"హఠాన్మరణం అవిశ్వాసి పాలిట మాత్రమే దైవాగ్రహానికి సూచన; విశ్వాసి పాలిట దైవకారుణ్యానికి సూచన అవుతుంది." (బైహఖి-మిష్కాత్)

ఓసారి హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) ఒకతడ్ని "ఎక్కడికి పోతున్నావు?" అనడిగారు. దానికా వ్యక్తి "బజారుకు వెళ్తున్నాను" అని చెప్పాడు. అప్పుడు హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) "వీలైతే నా కోసం మరణం కొని తీసుకురా" అన్నారు. (షరుస్సుదూర్)

అంటే "నాకీ లోకంలో అట్టే ఎంతో కాలం ఉండటం ఇష్టంలేదు; డబ్బుతో మరణం దొరికితే కొని తీసుకురా" అని అర్థం.

హజ్రత్ ఉబాదా బిన్ సామిత్ (రజి) ఉల్లేఖనంలో దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు: "ఎవరు (మరణం ద్వారా) దేవుడ్ని కలుసుకోవడానికి ఇష్టపడతాడో దేవుడు కూడా అతడ్ని కలుసుకోవడానికి ఇష్టపడతాడు. మరెవరు దేవుడ్ని కలుసుకోవడానికి ఇష్టపడడో దేవుడు కూడా అతడ్ని కలుసుకోవడానికి ఇష్టపడడు."

ప్రవక్త శ్రీమతి ఒకరు "దైవప్రవక్తా! మా అందరికీ మరణమంటే ఇష్టం లేదు" అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:

"అలా కాదు, విశ్వాసికి మరణం సమీపించినప్పుడు (మరణదూతలు) అతనికి దైవప్రసన్నత, గౌరవోన్నతల్ని గురించిన శుభవార్త అందజేస్తారు. అతనికి తన ముందున్న ఈ విషయాల కంటే మరేమీ ప్రియమైనవి కాలేవు. అతనికి దేవుడ్ని కలుసుకోవడమంటే ఎంతో ఇష్టం. దేవుడు కూడా అతడ్ని కలుసుకోవడానికి ఇష్టపడతాడు. దానికి భిన్నంగా అవిశ్వాసికి మరణం సమీపించినప్పుడు అతనికి దేవుడు విధించే యాతనలను గురించిన దుర్వార్త అందజేయబడుతుంది. అతనికి తన ముందున్న ఈ విషయం కంటే మరేదీ అప్రియమైనది కాజాలదు. అంచేత అవిశ్వాసి దేవుడ్ని కలుసు కోవడానికి ఏమాత్రం ఇష్టపడడు. దేవుడు కూడా అతడ్ని కలుసుకోవడానికి ఇష్టపడడు. (బుఖారి, ముస్లిం, మిష్కాత్)

దైవప్రవక్త (స) తుదిఘడియలు లెక్క పెట్టుకుంటున్న ఒక యువకుని దగ్గరకు వెళ్ళి "ఇప్పుడు నీ పరిస్థితి ఏమిట"ని అడిగారు. దానికా యువకుడు "దైవప్రవక్తా! నేను దేవుని కారుణ్యం ఆశిస్తున్నాను. నా పాపాల పట్ల భయ పడుతున్నాను" అని చెప్పాడు. దానిపై దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:

"ఇప్పుడున్నట్లు ఈ రెండు విషయాలు ఏ దాసుని హృదయంలో కూడా కలసిఉండవు. అయితే మరణావస్థలో ఉన్న విశ్వాసికి దేవుడు అతను ఆశించినదాన్ని ప్రసాదిస్తాడు; అలాగే అతను భయపడుతున్న దాన్ని దూరం చేసి శాంతియుతంగా ఉంచుతాడు." (తిర్మిజి, ఇబ్నెమాజ, మిష్కాత్)

పుట్టిన జీవి గిట్టక తప్పదు

అశాశ్వతమైన ఈ ప్రపంచంలో సృష్టికర్త పెట్టిన విశ్వాస పరీక్ష ముగిసిన తరువాత మనిషి మరణానికి చేరువవుతాడు. మరణం అంటే ఆత్మ దేహం నుండి విడిపోవడమే. మరణం ఏ క్షణంలో నయినా విజృంభించి మనిషి ప్రాణం తీస్తుంది. ఖుర్‌ఆన్‌లోని ఈ సూక్తులు గమనించండి:

"ప్రతిపాణీ చావును చవిచూడవలసిందే. మేము మిమ్మల్ని మంచీ-చెడు స్థితులు కలిగించి పరీక్షిస్తున్నాం. చివరికి మీరంతా మాదగ్గరికే తిరిగిరావలసి ఉంది." (21:34,35)

"మృత్యు విషయానికొస్తే, అది మీరు ఎక్కడున్నా, ఎట్టి పరిస్థితిలో వున్నా, చివరికి పటిష్ఠమైన భవనాల్లో వున్నాసరే వచ్చితీరుతుంది. దాన్ని ఎవరూ అడ్డుకోలేరు." (4:78)

"దేవుని అనుజ్ఞ లేనిదే నిర్ణీత సమయానికి ముందు ఏ ప్రాణికీ చావు రాదు. ప్రతి ప్రాణికీ మరణకాలం వ్రాయబడి ఉంది. కేవలం ప్రాపంచిక ప్రతిఫలాపేక్షతో పనిచేసేవారికి మేము ప్రపంచంలోనే వారి ప్రతిఫలం ఇచ్చి వేస్తాము. పరలోక ప్రతిఫలాపేక్షతో పనిచేసేవారికి పరలోకంలో వారికి రావలసిన ప్రతిఫలం అనుగ్రహిస్తాము." (3:145)

"మానవుడా! నీవు (జీవిత సత్యం గురించి ఆలోచించకుండా ఐహిక కార్యకలాపాల్లో) ఎంత నిమగ్నుడవైఉన్నా, నీ పయనం మాత్రం నీ ప్రభువు వైపుకే నిరాఘాటంగా సాగిపోతోంది. చివరికి ఆయన సన్నిధికే నీవు చేరు కోవలసి ఉంటుంది." (84:6)

అయితే మరణం తప్పదంటారా? తప్పదు మరి! మరణించిన మనిషి తిరిగి బ్రతకడం అసంభవం. కాకపోతే మానవుల గుణపాఠం కోసం కోటికో, శతకోటికో ఎక్కడో ఒక సంఘటన చాలా అరుదుగా సంభవిస్తుంది. ఉదాహరణకు మృత్యు ముఖంలోకి పోయివచ్చిన మనిషి గురించిన ఓ సంఘటన నేనిక్కడ పేర్కొంటున్నాను.

చచ్చిబ్రతికిన మనిషి : దాదాపు డెబ్బయి యేళ్ళ క్రితం హైదరాబాద్‌లో ఒకతను చనిపోయాడు. అందరూ చనిపోయాడనే భావించారు. మృతుని ఇల్లు విషాద నిలయమయి పోయింది. శవానికి స్నానం చేయించి, కఫన్ వస్త్రాలు తొడిగించారు. జనం జనాజా నమాజ్ కూడా చేశారు. ఆ తరువాత శ్మశానానికి తీసికెళ్ళి సమాధి చేయడానికి సిద్ధమయ్యారు. సమాధిలో మన్ను పోయడానికి ముందు అంతిమ దర్శనం కోసం ఒక కట్టు వూడదీసి శవం ముఖం మీది వస్త్రం తొలిగించారు. అందరూ సమాధిలోకి తొంగి చూస్తూ అంతిమ దర్శనం చేసుకోసాగారు.

అంతలో హఠాత్తుగా శవంలో చలనం కలిగింది. ఆ వెనువెంటనే కళ్ళు తెరచి "నేను చనిపోలేదు, బ్రతికేఉన్నాను, బయటికి తీయండి" అంటూ మాట్లాడటం మొదలెట్టాడు. అనుకోని ఈ సంఘటనకు జనం క్షణంపాటు బిత్తరపోయారు. కొందరు భయపడ్డారు కూడా.

ఆతర్వాత ఇద్దరు వ్యక్తులు సమాధిలోకి దిగి కట్లు ఊడదీశారు. అప్పుడా మనిషి బ్రతుకుజీవుడా అంటూ నిటారుగా లేచి నిలబడ్డాడు. నిలబడటం ఏమిటి, ఇద్దరు వ్యక్తుల సహాయంతో బయటికి కూడా వచ్చి జనంలో కలసిపోయాడు.

ఈవార్త ఆ పేటలో కార్చిచ్చులా ప్రాకింది. జనం తండోపతండలుగా వచ్చి అతడ్ని వింతగా చూడసాగారు. కొందరు "ఇంతకూ నీవు చనిపోయిన తరువాత నీ పరిస్థితి ఎలా ఉండింది. నీ ఆత్మ ఎక్కడికి పోయింది?" అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు. ఆ వింత మనిషి "నాఆత్మ శరీరం నుండి బయటికి రాగానే...." అంటూ ఆగిపోయాడు. ఆ తరువాత చెప్పలేక పోయాడు. ఆ విషయాలు వదలి ఇహలోక విషయాలు మాత్రం చక్కగా మాట్లాడాడు. కాని చనిపోయాక తన అనుభవం ఏమిటో చెప్పడానికి ప్రయత్నించగానే అతని నోట మాటే పెగల్లేదు. ఈ విధంగా ఎన్ని రోజులు ప్రయత్నించినా ఆ విషయాలు చెప్పలేక పోయేవాడు.

మరణం అంటే ఆత్మ శరీరం వదలి బయటి వెళ్ళిపోవడమే. అయితే అలా శరీరం వదిలేసిన ఆత్మ ఎక్కడికి పోతుందో, ఎలాంటి పరిస్థితులకు లోనవుతుందో, దాని అంతిమ గమ్యం ఏమిటో మొదలైన విషయాలు మానవుని జ్ఞాన పరిధిలోకి ఈనాటికీ రాలేదు. ఇకముందు వచ్చే అవకాశాలు లేవని పై సంఘటన ద్వారా స్పష్టమవుతోంది. ఇవి మానవ మేధకు అంతు చిక్కని అతీంద్రియ విషయాలు. వాటిని గురించి మానవులకు దివ్యావిష్కృతి భాగ్యం పొందిన దైవప్రవక్తల ద్వారా మాత్రమే తెలుస్తాయి.

మనిషి చనిపోగానే జనం అతని శవాన్ని సమాధిలో పూడ్చి పెడతారు. కొందరు దాన్ని తగలబెడ్తారు. శవాన్ని ఎలా ఖననం చేసినా దాని తాలూకు ఆత్మ మటుకు పితృలోకాని (ఆలమెబర్జఖ్)కి చేరుకుంటుందని దైవప్రవక్తల బోధనలను బట్టి తెలుస్తోంది. ఇదే ఆత్మ చేసే సుదీర్ఘ ప్రస్థానంలో ఎదురయ్యే మొట్టమొదటి మజిలి. ఈ మజిలీకి ఇస్లాం ధర్మంలో 'సమాధి' పర్యాయపదం అయింది.

ఈ తొలి మజిలీయే ఆత్మకు 'ప్రవేశ పరీక్ష.' ఈ ప్రవేశ పరీక్షలో గనక ఆత్మ పాసయితే మిగతా మజిలీలు సులభంగా దాటగలుగుతుంది. ఇక్కడ ఫెయిల్ అయితే మాత్రం ఆ తరువాత వచ్చే ప్రతి మజిలీలోనూ యాతనలే యాతనలు చవిచూడవలసి ఉంటుంది.

చారిత్రక సంఘటనలు

అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) కాలంలో, ఆ తరువాత సమీపకాలంలో సమాధి విశేషాలకు సంబంధించిన కొన్ని చారిత్రక సంఘటనలను గురించి తెలుసుకుందాం.

అబూజహల్ పర్యవసానం: హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం: నేనొక రోజు బదర్‌ప్రాంతం గుండా వెళ్తుంటే హఠాత్తుగా ఒకతను ఓ గుంటలో నుంచి బయటికి రావడం కన్పించింది. అతని మెడలో ఒక ఇనుప గొలుసు ఉంది. అతను నన్ను కేకవేసి పిలుస్తూ "అబ్దుల్లా! నాక్కొంచెం తాగడానికి నీళ్ళివ్వు" అన్నాడు. అతను నన్ను గుర్తుపట్టి నా పేరుపెట్టి పిలిచాడో, లేక అరబ్బులు ప్రతి అపరిచిత వ్యక్తిని పిలిచినట్లు అబ్దుల్లా (దైవదాసుడా) అని పిలిచాడో నాకు అర్థంకాలేదు. అంతలో ఆ గుంటలో నుంచే మరొకతను ప్రత్యక్షమై వచ్చాడు. అతని చేతిలో కొరడా ఉంది. అతను నన్ను పిలుస్తూ "అబ్దుల్లా! ఇతను సత్యతిరస్కారి. ఇతనికి నీళ్ళివ్వకు" అన్నాడు. ఆ తర్వాత అతను మొదటి వ్యక్తిని కొరడాతో కొడుతూ తిరిగి ఆ గుంటలోకి తీసికెళ్ళాడు.

ఈ భయానక దృశ్యం చూసిన తరువాత నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వచ్చి విషయం తెలియజేశాను. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈమాట విని "నీవు నిజంగా ఆ దృశ్యం చూశావా?" అని అడిగారు. నేను నిజంగానే చూశానని చెప్పాను. "అయితే నీవు ఆ గుంటలో నుంచి బయటికి వస్తుండగా చూసిన మొదటి వ్యక్తి దైవవిరోధి అబూజహల్. అతనికి అదేవిధంగా ప్రళయదినం దాకా (సమాధి) యాతన జరుగుతుంది" అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం)- (తబ్రాని)

అమరగతుడైన పల్లెవాసి : హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం: ఒక పల్లెవాసి దైవప్రవక్త (స)తో పాటు ఒక యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. అతనా యుద్ధంలో అమరగతి పొందాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) అతని భౌతికకాయం దగ్గర తలవైపు కూర్చొని సంతోషంతో చిరునవ్వు నవ్వసాగారు. అయితే కాస్సేపటికి అకస్మాత్తుగా అతని వైపు నుండి వేరే వైపుకు తిరిగి ముఖం చాటుచేసుకున్నారు. అనుచరులు ఆశ్చర్యపోతూ విషయం ఏమిటని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) ఇలా సమాధానమిచ్చారు:

"దేవుని దగ్గర అతనికి లభించిన అపార గౌరవౌన్నత్యాలు చూసి నేను సంతోషంతో చిరునవ్వు నవ్వాను. కాని ఆ తరువాత స్వర్గంలోని సుందరాంగుల్లో నుంచి అతని భార్య వచ్చి అతని తలాపున కూర్చున్నది. అంచేత నేను (పరదా నియమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని) వెంటనే ముఖం పక్కకు తిప్పుకున్నాను." (బైహఖి)

అదృశ్యమయిన శవం : హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం: ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి) ఒక సైనికదళం తయారుచేసి దానికి ఇలావుల్ హజ్రమీ (రజి)ని సేనాపతిగా నియమించారు. నేను కూడా ఆ సైన్యంలో చేరి యుద్ధం చేశాను. మేమా యుద్ధం నుండి తిరిగొస్తుంటే దారిలో మా సేనాపతి (రజి) చనిపోయారు. అప్పుడు మేమా ప్రాంతంలోనే ఒక చోట సమాధి తవ్వి ఆయన భౌతిక కాయాన్ని పూడ్చిపెట్టాము.

అప్పుడొకతను వచ్చి 'ఇది ఎవరి సమాధి?' అని అడిగాడు. 'ఇది ఇలావుల్ హజ్రమీ అనే ఓ సత్పురుషుడి సమాధి' అని చెప్పాం. అతనీ మాట విని 'ఇది వరదలొచ్చే నేల. వరద వచ్చినప్పుడు నేలలోని వస్తువులు బయటికి వస్తాయి. శవం బయటికి వచ్చేస్తుంది. అందుకని ఈ సత్పురుషుని భౌతికకాయం వేరేచోటికి తరలించి పూడ్చిపెట్టండి'' అని చెప్పాడు.

మేము అతని సలహా పాటిస్తూ సమాధి తవ్వాము. చాలా లోతుగా తవ్వి చూశాం. కాని మా సేనాపతి శవం కన్పించలేదు. దానికి బదులు ఎంతో విశాలమైన సొరంగం కన్పించింది. అందులో ఒక జ్యోతి దేదీప్య మానంగా వెలిగిపోతోంది. ఈ దృశ్యం చూసి మేము వెంటనే సమాధిని యథాప్రకారం మూసేశాము. (బైహఖీ)

రెండు స్వర్గవనాలు : హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) పరిపాలనా కాలంలో ఒకతను దేవునికి ఎక్కువగా భయపడుతుండేవాడు. ఒకరోజు రాత్రివేళ అతను ఎంతో భయభక్తులతో ప్రార్థన చేస్తూ "విశ్వప్రభువు ముందు నిలబడి తన కర్మలకు సమాధానం ఇచ్చుకోవలసి ఉంటుందని భావించి భయ భక్తులతో జీవితం గడిపిన ప్రతి వ్యక్తికీ రెండు (స్వర్గ) వనాలు లభిస్తాయి'' (ఖుర్ఆన్-55:46) అనే సూక్తి మాటిమాటికి పఠించసాగాడు. ఈవిధంగా అమితమైన దైవభీతితో అనేక సార్లు పఠించడంతో అతను స్పృహతప్పి పడిపోయి ప్రాణం కోల్పోయాడు.

ఖలీఫా హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఈ సంగతి తెలియగానే వచ్చి అతని జనాజా నమాజ్ చేయించారు. ప్రజలు అతని శవాన్ని సమాధిలో పెట్టి

పూడ్చివేశారు. తరువాత హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఆ సమాధి పైన ముఖం ఆనిచ్చి పెట్టి పై సూక్తినే పఠించారు. అప్పుడు సమాధి నుండి "ఉమర్! ఈ రెండు వనాలు నాకు లభించాయి'' అనే నాదం విన్పించింది. (ఇబ్నె అబిద్దున్యా, బైహఖీ, ఇబ్నె అసాకిర్)

సమాధిలో అగ్నిజ్వాలలు: హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజి) పాలనా కాలంలో జరిగిన ఒక సంఘటన ఇలా ఉంది: ఒక రౌతు రాత్రివేళ మక్కా, మదీనాల మధ్య ప్రయాణం చేస్తూ ఒక సమాధి పక్కగా పోతుంటే, అకస్మాత్తుగా ఆ సమాధిలో నుంచి ఒక వ్యక్తి బయటికి వచ్చాడు. అతను ఇనుప సంకెళ్ళతో బంధించబడి అగ్నిజ్వాలల మధ్య మాడిపోతున్నాడు. అతను ఆ బాటసారిని పిలుస్తూ "నా మీద కొంచెం నీళ్ళు కుమ్మరించు'' అన్నాడు. అంతలో అదే సమాధి నుంచి మరొకతను బయటికి వచ్చి ఎలుగెత్తి పిలుస్తూ "ఓ పుణ్యాత్ముడా! అతని మీద నీళ్ళు పొయ్యకు'' అన్నాడు. ఈ అసాధారణ దృశ్యం చూసి రౌతు భయంతో వణికిపోతూ స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. మరునాడు తెల్లవారేటప్పటికి అతని తల వెంట్రుకలన్నీ తెల్లబడి పోయాయి. హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజి) ఈ సంఘటన గురించి విని "ఇక నుంచి ఎవరూ ఒంటరిగా ప్రయాణం చేయకూడదు'' అన్నారు.

త్రిశంకు స్వర్గంలో రుణగ్రస్తుడు :- హజ్రత్ ఇబ్నెఅబ్బాస్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒకరోజు ప్రభాత వేళ ప్రార్థన (ఫజర్ నమాజ్) చేసిన తరువాత "ఇక్కడ హుజైల్‌తెగ మనిషి ఎవరైనా ఉన్నాడా? మీ సోదరుడు స్వర్గద్వారం దగ్గర నిరోధించబడ్డాడు, అతను చేసిపోయిన అప్పు కారణంగా'' అని అన్నారు. (తబ్రాని)

హజ్రత్ బరా బిన్ ఆజిబ్ (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు: "ఎవరైనా అప్పు చేసి దాన్ని తీర్చకుండా చనిపోతే, కేవలం ఆ అప్పు కారణంగా అతను నిర్బంధానికి గురవుతాడు. తన అసహాయత, ఒంటరితనాలను గురించి దేవునికి మొర పెట్టుకుంటాడు. అప్పు తీరగానే అతని ఆత్మ గమ్యానికి చేరుకుంటుంది.'' (తబ్రాని)

హ|జత్ షైబాన్ బిన్ జుబైర్ (రజి) కథనం: మా నాన్నగారు, అబ్దుల్ వాహిద్ బిన్ జైద్ గారు ఒక యుద్ధంలో పాల్గొనడానికి వెళ్తున్నారు. దారిలో ఒక చోట ఓ పెద్ద లోతైన బావి కన్పించింది. ఆ బావిలో నుంచి బాధతో మూల్గుతున్న ఓ మనిషి కంఠ స్వరం విన్పిస్తుంటే, అదేమిటో చూడటానికి ఒకతను అందులోకి దిగాడు. దిగి చూస్తే ఒక మనిషి ఆసనం మీద కూర్చొని ఉన్నాడు. ఆసనం కింద నీళ్ళున్నాయి. బావిలో దిగి చూస్తున్న వ్యక్తి అతనితో "నీవు మనిషివా లేక భూతాని(జిన్)వా? మనిషివయితే నీ వాస్తవ పరిస్థితి ఏమిటో చెప్పు" అన్నాడు.

అప్పుడు బావిలో ఆసనం మీద కూర్చున్న మనిషి తన గోడు చెబుతూ "నేను మనిషినే. అంతాకియా నివాసిని. నేను చనిపోయిన తరువాత ఇక్కడ బంధించబడ్డాను. నామీద కొంత రుణభారం ఉండిపోయింది. నా కొడుకు అంతాకియాలో ఉన్నాడు. కాని వాడు నన్ను జ్ఞాపకం చేయడంలేదు. నేను చేసిన అప్పు కూడా తీర్చడంలేదు. అప్పు తీర్చితే నేనీ దుర్గతి నుండి బయట పడతాను" అని అన్నాడు.

ఈమాట విన్న తరువాత బావిలో దిగిన వ్యక్తి బయటికి వచ్చాడు. బయటికి వచ్చి విషయం తన సహచరునికి వివరించాడు. ఇద్దరు ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటూ తాము యుద్ధంలో పాల్గొని తమకు లభించే సమర సొత్తులో నుంచి కొంత సొమ్ము తీసి అతని అప్పు తీర్చుదాం అని చెప్పు కున్నారు. ఆవిధంగా వారిద్దరు అతని అప్పు తీర్చారు.

తరువాత వారు మరోసారి అటుగా ప్రయాణం చేస్తూ ఆ బావి దగ్గరకు పోయి లోపలికి తొంగిచూశారు. బావిలో ఆ మనిషి కన్పించలేదు. ఆరోజు రాత్రి వారిద్దరు మిత్రులు అక్కడే పడుకున్నారు. ఆరాత్రి వారి కలలో ఆ మనిషి కన్పించి "దైవం మీకు పుణ్యఫలం ప్రసాదించుగాక! మీరు నా అప్పు తీర్చారు. దాంతో నేనిప్పుడు స్వర్గానికి చేరుకున్నాను" అని చెప్పాడు. (ఇబ్నె అబిద్దున్యా)

కల్తీ వ్యాపారి పర్యవసానం : హ|జత్ అబ్దుల్ హమీద్ బిన్ మహ్మూద్ మగ్రిబి కథనం: నేను ఓసారి అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) దగ్గరకు వెళ్ళి నప్పుడు అక్కడికి కొందరు మనుషులు వచ్చి ఓ సంఘటన గురించి ఇలా తెలిపారు: "మేము హజ్‌యాత్రకు బయలుదేరి జుల్‌సఫా ప్రాంతానికి చేరుకునేటప్పటికి మా సహచరుడొకతను చనిపోయాడు. మేము స్నానం, వస్త్రసంస్కారం చేయించి సమాధి తవ్వడం ప్రారంభించాం. త్రవ్వకం పూర్తయిన తరువాత శవాన్ని సమాధిలో దించుదామని అనుకుంటుండగానే అకస్మాత్తుగా సమాధిలో ఓ పెద్ద నల్లత్రాచు ప్రత్యక్షమయింది. ఆ పాము ఎంత పెద్దదంటే అది మొత్తం సమాధిని ఆక్రమించుకుంది. మేము ఆ సమాధిని వదిలేసి వేరే చోట మరో సమాధి తవ్వాము. కాని అక్కడ కూడా సమాధి త్రవ్వకం పూర్తికాగానే ఎక్కడ్నుంచో ఇలాంటి పామే వచ్చి చుట్ట చుట్టుకొని పడుకున్నది. మేమా సమాధిని వదిలేసి మీ దగ్గరకు వచ్చాం (ఈ విచిత్ర సంఘటనకు కారణం ఏమిటో చెబుతారని)."

హ|జత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) ఈ సంగతి విని "అది మృతుడి ఆచరణ, నల్ల త్రాచు రూపంలో వచ్చింది. మీరు యావత్తు భూమండలంలో ఎక్కడ సమాధి తవ్వినా అక్కడికి ఈ పాము వస్తుంది. అంచేత మీరు ఏదో ఒక సమాధిలో వేసి పూడ్చిపెట్టండి" అని చెప్పారు. మేము అలాగే ఒక సమాధిలో పూడ్చివేశాం. తరువాత మేము హజ్‌యాత్ర జరిపి వచ్చాము. రాగానే మృతుని ఇంటికి వెళ్ళి అతని భార్యకు విషయం వివరించి అతని ఆచరణ గురించి అడిగాము. దానికామె ఇలా చెప్పింది:

"మా ఆయనగారు ధాన్యం వ్యాపారం చేస్తుండేవారు. వ్యాపార సరుకు నుంచి ఇంటిఖర్చుల కోసం ఎంత ధాన్యం తీస్తారో అంతే పొట్టు, పుల్లలు, గడ్డిపరకలు ధాన్యంలో కలిపి అమ్మేవారు. ఈ దుష్కార్యమే ఆయనకు సమాధిలో యాతనకు కారణమయింది." (బైహఖి, ఇబ్నె అబిద్దున్యా)

వడ్డీవ్యాపారి పర్యవసానం : ఇబ్నె హజర్ మక్కి కథనం: నేనింకా లేత వయస్సులో ఉన్నాను. అప్పుడు నేను కీర్తి శేషులయిన మా తండ్రిగారి

సమాధిని దర్శించడానికి, ఆయన ఆత్మశాంతి కోసం ఖుర్‌ఆన్ పఠించి దుఆ (ప్రార్థన) చేయడానికి తరచుగా వెళ్తుండేవాణ్ని. ఒక రోజు రమజాన్ నెల చివరి దశకంలో ఫజ్ర్ నమాజ్ ముగించుకొని శ్మశానానికి వెళ్ళాను. నేను సమాధి మీద కూర్చొని ఖుర్‌ఆన్ పఠిస్తున్నాను. ఆ సమయంలో అక్కడ నేను తప్ప మరెవరూ లేరు.

కాస్సేపటికి హఠాత్తుగా "ఆహ్...ఆహ్..." అనే బాధాకరమైన మూల్గుడు విన్పించసాగింది. తీవ్రమైన ఈ మూల్గుడు శబ్దం విని నా గుండె అదిరి పోయింది. ఈ శబ్దం బహుశా పక్కనున్న సమాధి నుండి వస్తోందని భావించాను. ఆ సమాధి గచ్చుతో పటిష్ఠంగా నిర్మించబడి ఉంది. నేనా సమాధి దగ్గరికెళ్ళి చెవులు రిక్కించి వింటే సమాధిలోని శవం నుండే హృదయ విదారకమైన ఈ శబ్దం వస్తోందని గ్రహించాను.

సూర్యుడు ఉదయించే వేళయింది. భయంకరమైన ఆ మూల్గుడు క్రమంగా తగ్గి పోయింది. కాస్సేపటికి అటుగా ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. నేనతని దగ్గరకు పోయి ఈ సమాధి ఎవరిదని అడిగాను. "ఇదొక వ్యాపారస్థుడి సమాధి. నేనతణ్ని చూశాను. చాలా మంచివాడు. అయిదు పూటల నమాజు క్రమం తప్పకుండా ఆచరిస్తాడు. ఎంతో మౌనంగా ఉంటాడు" అంటూ వివరించాడు ఆ వ్యక్తి.

నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇంత మంచి మనిషి సమాధిలో ఇలా బాధాకరంగా మూల్గడం ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. మొత్తానికి ఏదో బలమైన కారణం ఉండాలి అనుకున్నాను.

తరువాత నేను ఆ మనిషి గురించి మరిన్ని వివరాలు కోసం ఆరా తీశాను. అప్పుడు నాకు అతను గొప్ప భక్తుడయినప్పటికీ వడ్డీ తినేవాడని తెలిసింది. వడ్డీ తీసుకుంటే నీ పెట్టుబడి పెరుగుతుందని షైతాన్ భ్రమలు కల్పించి అతణ్ని మోసం చేశాడు. దాంతో ఆ భక్తుడు వ్యాపారి కూడా అయినందున వడ్డీ తీసుకోవడం ప్రారంభించాడు. చివరికి ఇలా సమాధి యాతనలు అనుభవిస్తున్నాడు. (జవాజిర్-మౌత్కారుఝట్కా)

హత్య పైకంతో హజ్‌యాత్ర : హజ్రత్ సదఖా బిన్ ఖాలిద్ (రహ్మలై) ప్రకారం కొందరు మషాయెఖ్‌ల కథనం: మేము హజ్‌యాత్ర జరపడానికి వెళ్ళాము. తిరిగొచ్చేటప్పుడు మా బృందంలో ఒకతను దారిలో చనిపోయాడు. మేము అక్కడి గ్రామంలో ఒకతని దగ్గర గడ్డపార అడిగి తీసుకొని సమాధి తవ్వాము. ఆ సమాధిలో మా సహచరుడి శవాన్ని పూడ్చిపెట్టాము.

అయితే శవాన్ని పూడ్చిన తరువాత గడ్డపార సమాధిలోనే వదిలేశామే అన్న సంగతి గుర్తొచ్చింది. అంచేత మేము సమాధిని మళ్ళీ తవ్వవలసి వచ్చింది. కాని కాస్తంత తవ్వగానే సమాధిలో ఓ భయంకర దృశ్యం కన్పించింది. ఆ గడ్డపార శవం మెడకు, చేతులకు మధ్య ఉంచి కట్టి వేయబడి ఉంది. మేమీ దృశ్యం చూసి వెంటనే సమాధిని మట్టితో పూడ్చేశాము. సమాధిలో నుంచి గడ్డపారను తీయలేక పోయాము. గడ్డపార యజమానికి దాని ధర ఇచ్చి వచ్చాము.

మేము స్వస్థలం చేరుకోగానే మృతుని భార్య దగ్గరకు వెళ్ళాము. ఆమెకు జరిగిన సంఘటన వివరించి పరిస్థితి ఏమిటని అడిగాం. దానికి ఆమె "మా ఆయన ఒకతనితో కలసి ఎక్కడికో వెళ్ళాడు. ఆ మనిషి దగ్గర డబ్బుంది. మా ఆయన దారిలో అతణ్ని హత్య చేసి అతని దగ్గర్నుంచి ఆ డబ్బు తీసుకున్నాడు. ఆ డబ్బుతోనే ఆయన ఈ హజ్‌యాత్ర చేయడానికి వెళ్ళాడు" అని చెప్పింది. (మౌత్కారుఝట్కా)

మరణించేవారి మాటల్లో బ్రతికున్నవారికి గుణపాఠం : మరణించే వారి పలుకుల్లో బ్రతికున్నవారికి ఎంతైనా గుణపాఠం ఉంటుంది. మా ఊళ్ళో ఒకతను ఉండేవాడు. శుక్రవారం కూడా నమాజుకు వెళ్లేవాడు కాదు. పైగా అతనిలో కొన్ని దుర్వ్యసనాలు కూడా ఉండేవి. అతను చని పోయే సమయంలో హఠాత్తుగా "అమ్మబాబోయ్! ఎవరో గండ్రగొడ్డళ్ళు తీసుకొస్తున్నారు" అంటూ గావుకేక పెట్టాడు. ఆ గావుకేక విని అతని చుట్టూ కూర్చున్న అతని బంధువులు హడలిపోయారు. ఆ తరువాత కొన్ని సెకండ్లలోనే అతను ఊపిరి విడిచాడు.

ఇది ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో కూరుకుపోయిన పాపాత్ముల పరిస్థితి. పోతే పుణ్యాత్ముల విషయంలో సంభవించిన సంఘటన కూడా ఒకటి వినండి. ఇరవై యేళ్ళ క్రితంనాటి మాట. జమాఅతె ఇస్లామీ హింద్ (బిహార్) నాయకులు అబ్దుల్‌బారీ మంచాన పడ్డారు. బంధువులు ఆయన్ని ఓ ప్రముఖ డాక్టర్ దగ్గరికి తీసికెళ్ళేందుకు సన్నాహాలు ప్రారంభించారు.

అది జుహర్‌వేళ. ఆ సమయంలో అబ్దుల్ బారీ దగ్గర ఆయన అల్లుడు ప్రొఫెసర్ ఫారూఖ్ మాత్రమే ఉన్నారు. ఆయన ఏదో మందిచ్చి అంబులెన్స్ కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నారు. అంతలో అబ్దుల్‌బారీ గారు "అస్సలాము అలైకుం" అన్నారు బిగ్గరగా. ప్రొఫెసర్ ఫారూఖ్ ఉలిక్కిపడి చుట్టూ కలియజూస్తే, గదిలో వారిద్దరు తప్ప మరెవ్వరూ లేరు. తరువాత వెంటనే అబ్దుల్‌బారీ గారు చిరునవ్వుతో "మీరు వచ్చేశారా? మంచిది" అన్నారు, ముందునుంచే ఎవరి కోసమో ఎదురుచూస్తున్నట్లు. ఆ తరువాత ఆయన ఆత్మ అనంత వాయువుల్లో కలసిపోయింది.

మరణానంతర జీవితం గురించిన ఇలాంటి సంఘటనలు ఈనాడు పాశ్చాత్య దేశాల్లో మాత్రమే మేధావులు నమోదు చేస్తున్నారు. ఈనాటి ముస్లింలు ఈ సంఘటనల పట్ల ఆసక్తి కనబరచక పోవడం విచారకరం. ఇస్లామీయ పరిపాలన సాగిన కాలంలో ముస్లిం మేధావులు, ధర్మవేత్తలు తగిన సాక్ష్యాధారాలతో నమోదు చేస్తుండేవారు. ఇస్లామీయ పరిపాలన అంతమైన తరువాత ఈ పని ఆగిపోయింది.

శవయాత్ర

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు: "మృతదేహాన్ని తీసికెళ్ళడంలో తొందరచేయండి. ఎందుకంటే మృతుడు పుణ్యాత్ముడైఉంటే అతడ్ని మీరు సత్ఫర్యవసానం వైపుకు తీసికెళ్తున్నారన్న మాట. ఒకవేళ అతను పాపాత్ముడై ఉంటే అతనొక చెడుమయం. దాన్ని మీరు మీభుజాల నుండి దించివేయడానికి తీసికెళ్తున్నారన్నమాట. (అందువల్ల మృతదేహాన్ని ఎంత త్వరగా శ్మశానికి తీసికెళితే అంత మంచిది.)" (బుఖారి)

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: "ప్రజలు మృతుడి భౌతిక కాయం ఎత్తుకొని (శ్మశానికి) తీసికెళ్తున్నప్పుడు, అతను పుణ్యాత్ముడయివుంటే 'నన్ను తొందరగా తీసికెళ్ళండి' అంటాడు. ఒకవేళ అతను పాపాత్ముడయి వుంటే 'అయ్యయ్యో, నాపాడు గాను! మీరు నన్ను ఎక్కడికి తీసికెళ్తున్నారు' అనంటాడు. అతని పలుకులు మానవులు, జిన్నులు తప్ప యావత్తు సృష్టి రాసులు వింటాయి. మానవులు, జిన్నులు గనక అతని కంఠస్వరం వింటే స్పృహతప్పిపోతారు." (బుఖారి, ముస్లిం)

సౌఖ్యం పొందేవాడు, సౌఖ్యం ఇచ్చేవాడు : ఓసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) తన ముందునుంచి ఒక శవం పోతుంటే చూసి "సౌఖ్యాన్ని పొందేవాడు లేక సౌఖ్యాన్నిచ్చేవాడు" అన్నారు. అనుచరులు విషయం అర్థంగాక "సౌఖ్యాన్ని పొందేవాడు లేక సౌఖ్యాన్నిచ్చేవాడు అంటే ఏమిటి దైవప్రవక్తా?" అనడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) సమాధానమిస్తూ "విశ్వాసి (చనిపోయాక) ఇహలోక కష్టాలనుండి విముక్తిపొంది దేవుని కారుణ్యఛాయ (స్వర్గం)లో సౌఖ్యం పొందుతాడు. పాపి చనిపోతే ప్రజలు, పట్నం, దేశం, చెట్లు, చతుష్పాదాలు, సర్వానికి అతని కీడునుండి విముక్తి కల్గుతుంది" అన్నారు. (బుఖారి)

పుణ్యాత్ముడు చనిపోయినప్పుడు అతనికి ఇహలోక ఆపదల నుండి శాశ్వతంగా విముక్తి లభిస్తుంది. పాపాత్ముడు చనిపోయినప్పుడు ప్రజలకు అతని కీడు నుండి శాశ్వతంగా విముక్తి కలుగుతుంది. ఓ కవి ఇలా అన్నాడు:

"నువ్వు చనిపోయిన తరువాత మోక్షం పొందగలిగేలా ఇహలోకంలో జీవితం గడుపు. అంతేగాని, నువ్వు చనిపోయిన తరువాత ప్రజలకు నీ దౌర్జన్యాల నుండి విముక్తి లభించేలా మాత్రం జీవితం గడపకు. నీకు తెలుసా? నువ్వు పుట్టినప్పుడు అందరూ (సంతోషంతో) నవ్వుతుండేవారు. నువ్వేమో ఏడుస్తుండే వాడివి. నువ్వు చనిపోయినప్పుడు అందరూ ఏడుస్తుంటే నువ్వు నవ్వుతూ ఉండేలా ఇక్కడ జీవితం గడుపు."

శవాన్ని గౌరవించాలి :- శవం ఏ మతస్థునిదయినా సరే మన సమీపం నుంచి పోతుంటే దానికి గౌరవ సూచకంగా నిలబడిపోవాలి. "మీరు శవం

వస్తుండగా చూస్తే నిలబడండి. అది ముందుకు సాగిపోయే వరకు లేదా నేల మీద దించబడే వరకు అలాగే నిలబడండి" అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓసారి. (ముస్లిం)

హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లా (రజి) ఇల్లా ఉల్లేఖిస్తున్నారు:: మా ముందు నుంచి ఒక శవం వెళ్తుంటే దైవప్రవక్త (స) దానికి గౌరవసూచకంగా నిలబడి పోయారు. ఆయనతో పాటు మేమూ నిలబడిపోయాం. తర్వాత మేము "దైవప్రవక్తా! ఇది యూదుని శవం కదా?" అన్నాం. దానికి ఆయన "శవం (ఎవరిదైనా) వస్తుండగా చూస్తే నిలబడి పోవాలి" అన్నారు. వేరొక ఉల్లేఖనంలో "ఇది యూదుని శవం కదా అనంటే, యూదునిలో ఉండేది ఆత్మ కాదా? అని ఆయన ఎదురుప్రశ్న వేశారు" అని ఉంది. (బుఖారి)

పిత్రులోకంలో ప్రారంభ స్థితి

మనిషి చనిపోయిన దగ్గర్నుంచి పునరుత్థాన దినం వరకు ఆత్మలు ఉండే విచిత్ర పరిస్థితి కలిగిన తాత్కాలిక లోకాన్ని పిత్రులోకం (ఆలమె బర్జఖ్) అంటారు.

పరలోక శిక్ష అంటే ప్రళయం రావాలి, తుదిదినం తీర్పు జరగాలి, ఆ తర్వాత కదా ఈ శిక్షా అనుకుంటారు కొందరు. కాని పాపాత్ముడు నరక శిక్ష చవిచూడటానికి ముందు యమకింకరులతో నడ్డి విరగ్గొట్టించుకొని తీర్పుదినం వరకు సమాధిలో దుర్భర జీవితం గడపవలసి ఉంటుంది. ఇలాంటి పరిస్థితినే సత్యతిరస్కారులు మరణావస్థలో కూడా ఎదుర్కొంటారు.

ఇహలోకంలో హత్యా, దోపిళ్ళు చేసిన నేరస్థుడు పోలీసులకు పట్టుబడాగానే "బాబోయ్! నన్ను వదలండి, నేనిక ముందు ఏనేరం చేయకుండా సాధారణ పౌరజీవితం గడుపుతా"నంటే పోలీసులు అతడ్ని వదలిపెడతారా? ఎన్నటికీ వదలిపెట్టరు. పరలోకవిషయం కూడా అలాంటిదే.

చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకుంటే : "చివరికి వారిలో ఎవరికైనా చావు మూడినప్పుడు అతను (పశ్చాత్తాపంతో) 'ప్రభూ! నేను వదలివచ్చిన

ప్రపంచంలోకి నన్ను మరోసారి పంపించు. నేనిప్పుడు (నా ప్రవర్తన మార్చుకొని) సత్కార్యాలు చేస్తాను' అంటాడు. అలా ఎన్నటికీ జరగదు. అతను పనికిమాలిన మాటలు వదరుతున్నాడు. (చనిపోయిన) వారందరి వెనుక ఇప్పుడొక అడ్డుతెర (బర్జఖ్) ఏర్పడింది. పునరుత్థాన దినం వరకు వారా స్థితిలోనే ఉంటారు". (ఖుర్ఆన్– 23:99,100)

హిందువులలో చాలామంది పునర్జన్మ సిద్ధాంతాన్ని నమ్ముతారు. కాని కాని డాక్టర్ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ తన "ఇండియన్ ఫిలాసఫీ" గ్రంథం ఒకటవ సంపుటం, 113-116 పేజీలలో "వేదాల్లో పునర్జన్మ సిద్ధాంతం లభించదు" అని రాశారు.

సత్యార్థ విద్యాలంకార్ కూడా తన పునర్జన్మ గ్రంథం 104వ పేజీలో "వేదాల్లో పునర్జన్మ సిద్ధాంతం లేదు. ఈ విషయం గురించి నేను జూదం కూడా ఆడగలను" అని రాశారు. ఇలాగే అనేకమంది ఇతర హిందూ పండితులు కూడా పునర్జన్మ ఉందనే వాదనను ఖండించారు.

ప్రాచ్యమతాల అధ్యయనకర్త 'మాక్స్‌ముల్లర్' వేదాలను అధ్యయనం చేసిన తరువాత "వేదాల్లో పునర్జన్మ సిద్ధాంతం లేదు. అందులో పరలోక వాదమే ఉంది" అని రాశారు.

మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) పిత్రులోకంలో సంభవించే పరిణామాల్ని గురించి ఇలా తెలిపారు:

"మనిషి శవాన్ని సమాధిలో పూడ్చిపెట్టిన తరువాత అతని (శవాన్ని మోసుకొచ్చిన) సహచరులు తిరిగి వెళ్ళిపోతారు. వారలా వెళ్తుంటే ఆ మనిషి వారి చెప్పుల సవ్వడి వింటాడు. అదే సమయంలో ఇద్దరు దైవదూతలు అతని దగ్గరికి వస్తారు. అతడ్ని లేపి కూర్చోబెట్టి కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతారు ....." (బుఖారి, ముస్లిం)

మున్కర్, నకీర్ (పరీక్షదూతలు) : మహాప్రవక్త (సల్లం) తన ప్రియ సహచరుడు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి)తో మాట్లాడుతూ "ఉమర్! ప్రజలు

నిన్ను సమాధిలో పూడ్చి వెళ్ళిపోయాక నీదగ్గరకు పరీక్ష దూతలు వచ్చినప్పుడు నీ పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో!! (మున్కిర్, నకీర్ అనే) ఆ దూతల కంఠస్వరం గుండెలను అదరగొట్టే (మేఘ)గర్జనలా ఉంటుంది. వారి కళ్ళు మన చూపుల్ని పోగొట్టే మేఘమెరుపుల్లా ఉంటాయి. వారు నిన్ను ఊపేస్తారు, అదరగొడ్తారు. (బెదరగొడ్తూ) అధికార స్థాయిలో మాట్లాడుతారు. అప్పుడు నీ పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో ఆలోచించు'' అని అన్నారు.

హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఈ మాటలు విని ''దైవప్రవక్తా! ఆ సమయంలో మా బుద్ధీ, వివేచనలు సరిగ్గా ఉంటాయా?'' అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) ''ఉంటాయి. ఇప్పుడున్నట్లే అప్పుడు కూడా బుద్ధీవివేచనలు సరిగ్గానే ఉంటాయి'' అన్నారు. ''అయితే నేను వారి సంగతి చూసుకుంటాను'' అన్నారు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి). (తబ్రాని)

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధి విశేషాలను గురించి ప్రస్తావిస్తూ ''ఉమర్! జనం నిన్ను మూడు బారలు, ఒక మూరెడు గుంట తవ్వి అందులో నిన్ను పూడ్చే సమయం కోసం సిద్ధంగా ఉండు. అప్పుడు నీ దగ్గరికి మున్కిర్, నకీర్‌లు వస్తారు. వారు నల్లగా (భయంకరంగా) ఉంటారు. తమ పొడవైన శిరోజాలను నేల మీద ఈడుస్తూ వస్తారు. వారి కంఠస్వరం మేఘగర్జనలా ఉంటుంది. వారి నీలిరంగు కళ్ళు ధగధగ మెరుస్తుంటాయి. వారు తమ పొడవైన దంతాలతో నేలను తవ్వుతూ నీ దగ్గరకు వస్తారు. వారు నిన్ను లేపి కూర్చోబెడ్తారు. నీవు భయభ్రాంతుడవుతావు. వారు నిన్ను ఊపేస్తారు. భయపెడ్తారు. చికాకు పరుస్తారు. (అప్పుడు నీ పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో!)'' అని అన్నారు.

హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) భయాందోళనలు కలిగించే ఈ మాటలు విని ''దైవప్రవక్తా! ఆరోజు నా పరిస్థితి ఈరోజు ఉన్నట్లే ఉంటుందా? (అప్పుడు నాకు పూర్తి స్పృహ, వివేచనలుంటాయా?) అని అడిగారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఉంటాయన్నారు. ''అయితే నాకు దేవుడే చాలు. ఆ భయానక క్షణం నుండి నన్ను దేవుడే కాపాడుతాడు'' అన్నారు ఉమర్ (రజి). (బైహఖి)

సమాధి పలుకులు : ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇంట్లో నుంచి బయటికొచ్చి చూస్తే అక్కడ కొందరు విరగబడి నవ్వుతూ ఉండటం కన్పించింది. దైవప్రవక్త (సల్లం) వారితో ఇలా అన్నారు: ''జాగ్రత్త! మీరు గనక రుచులను కోసివేసే దాన్ని, అంటే మృత్యువుని ఎక్కువగా గుర్తుకు తెచ్చుకుంటుంటే నేను మిమ్మల్ని ఈ పరిస్థితిలో చూసేవాణ్ణి కాను. కనుక మీరు రుచులు కోసివేసేదాన్ని (మృత్యువుని) ఎక్కువగా జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ ఉండండి. సమాధి ప్రతిరోజూ 'నేను అపరిచితమైన గృహాన్ని, నేను ఒంటరితనం గల గృహాన్ని, నేను మట్టిల్లుని, నేను పురుగులుండే గృహాన్ని' అని అంటుంది.''

ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈవిధంగా తెలియజేశారు: విశ్వసించిన దాసుణ్ని సమాధిలో పూడ్చిన తరువాత అతనితో సమాధి ఇలా అంటుంది: ''సుస్వాగతం! నీవు నీ ఇంటికే వచ్చేశావు. నా (భూమి) మీద నడిచేవారందరిలో నీవే నాకెక్కువ ప్రియమైన వాడవు. ఈరోజు నీవు నాకప్పగించబడి నా దగ్గరకు వచ్చావు. ఇక నీ పట్ల నేను ఎంత బాగా ప్రవర్తిస్తానో చూడు.'' ఆ తరువాత సమాధి కనుచూపు మేర వరకు విస్తరిస్తుంది. ఆ విశ్వాసి కోసం (దైవదూతలు) సమాధిలో స్వర్గం వైపుండే కిటికీ తెరచి పెడ్తారు.

అవిశ్వాసిని లేదా పాపిని సమాధిలో పూడ్చిపెట్టిన తర్వాత సమాధి ఇలా అంటుంది: ''నీ రాక చెడ్డరాక. నువ్వు చెడ్డచోటికి వచ్చావు. నా (భూమి) మీద నడిచే వారందరిలో నీవే నాకెక్కువ అసహ్యకరమైనవాడివి. ఈరోజు నిన్ను నాకప్పగించడం జరిగింది. నువ్వు నా అధీనంలోకి వచ్చావు. ఇక చూడు, నీ పట్ల నా ప్రవర్తన ఎలా ఉంటుందో.''

ఇలా అన్న తర్వాత సమాధి అతణ్ని గట్టిగా అదిమేస్తుంది. దాంతో అతని పక్కటె ముకలు విరిగి కుడివైపు ఎముకలు ఎడమవైపు ఎముకలలోకి చొచ్చుకు వస్తాయి. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాట చెబుతూ తన ఎడమచేతి వ్రేళ్ళను కుడిచేతి వ్రేళ్ళలోకి జొప్పించి చూపుతారు. (మిష్కాత్)

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) దైవప్రవక్త (స)తో మాట్లాడుతూ "దైవప్రవక్తా! మీరు పరీక్ష దూతలు) మున్కిర్, నకీర్‌ల భయంకరమైన గర్జనలు, సమాధి (మృతుడ్ని) అదిమేయడం గురించి ప్రస్తావించారు. అప్పట్నుంచి నాకు ఏ విషయం వల్ల కూడా మనశ్శాంతి లేకుండాపోయింది" అన్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈమాట విని ఇలా అన్నారు:

"ఆయిషా! కళ్ళకు సుర్మా పెట్టుకుంటే ఎంత చల్లగా ఉంటుందో మున్కిర్, నకీర్‌ల కంఠస్వరం కూడా విశ్వాసి చెవులకు అంత హాయిగా ఉంటుంది. అలాగే ఎవరికైనా తలనొప్పి వస్తే అతని తల్లి ఎంతో ప్రేమతో అతని తల వత్తినప్పుడు అతనికి ఎంత హాయిగా ఉంటుందో విశ్వాసిని సమాధి అదిమినప్పుడు కూడా అంతే హాయిగా ఉంటుంది. ఆయిషా! దేవుని విషయంలో అనుమానించేవారికి నాశనం తప్పదు. కోడిగుడ్డు మీద రాయి పెట్టి అదిమినట్లు అలాంటివారిని సమాధి అదిమేస్తుంది." (తిర్మజి)

సమాధి పరీక్ష : "మీరు సమాధులలో పరీక్షించబడతారు. విశ్వాసిని సమాధిలో ఉంచినప్పుడు అతని కర్మలు (భౌతికరూపంలో వచ్చి) అతని చుట్టూ చేరుతాయి. పరీక్ష (నరక)దూతలు ఏటు నుండి రావడానికి ప్రయత్నించినా ఆ కర్మలు వారిని నిరోధిస్తాయి.

తరువాత ఒక దైవదూత వచ్చి, 'ఆ వ్యక్తి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటీ?' అని అడుగుతాడు. విశ్వాసి 'ఎవర్ని గురించి?' అని అడుగుతాడు. 'ముహమ్మద్ (సల్లం)ని గురించి' అనంటాడు దైవదూత. అప్పుడు విశ్వాసి 'ఈయన నిస్సందేహంగా దేవుని ప్రవక్తని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను' అంటాడు. 'అయితే ఈయన దేవుని ప్రవక్తని నీకెలా తెలుసు?' అని దైవదూత మళ్లీ ప్రశ్నిస్తాడు. విశ్వాసి 'ఈయన దైవప్రవక్తని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను' అనంటాడు. అప్పుడతనికి స్వర్గశుభవార్త విన్పించడం జరుగుతుంది.

కాని సత్యతిరస్కారిని సమాధిలో ఉంచినప్పుడు అతడ్ని పరీక్ష దూతల నుండి కాపాడే ఏ సత్కర్మా అతని దగ్గర ఉండదు. దైవదూత అడిగిన

ప్రశ్నలకు అతను సరయిన సమాధానాలు ఇవ్వలేడు. అప్పుడు తలపై అగ్నికణముండే ఒక చతుష్పాదం ప్రత్యక్షమై, అతడ్ని కొరడాతో కొట్టడం ప్రారంభిస్తుంది. అతను ఎంత అరిచి గీ పెట్టినా దానిపై ఎలాంటి ప్రభావం ఉండదు." (అహ్మద్)

ఇది ఉదాహరణకు పేర్కొనబడిన శిక్ష మాత్రమే. ఇదేకాకుండా ఇంకా అనేకరకాల శిక్షలు సమాధిలో దుర్జనులు అనుభవిస్తారు. పరలోక ప్రయాణంలోని ఈతొలి మజిలీ శిక్ష నుండి తప్పించుకున్నవాడే నిజానికి కృతార్థుడు. దానికోసం సన్నాహాలు చేసుకోవాల్సిన చోటు ఇహలోకమే.

బరా బిన్ ఆజిబ్ (రజి) కథనం: మేము దైవప్రవక్త (సల్లం) వెంట ఒక అన్సారీ ముస్లిం జనాజాలో పాల్గొనడానికి బయలుదేరి శ్మశానికి చేరుకున్నాము. శవాన్ని ఇంకా సమాధిలో పూడ్చి పెట్టలేదు. దైవప్రవక్త (సల్లం) శ్మశానంలో ఓచోట కూర్చున్నారు. మేము కూడా ఆయన చుట్టూ కూర్చున్నాము. మా తలలపై పక్షులు కూర్చున్నాయా అన్నంత సావధానంగా, నిశ్శబ్దంగా మేము కూర్చున్నాము. దైవప్రవక్త (సల్లం) చేతిలో ఒక కర్ర ఉంది. ఆయన ఆ కర్రతో నేల మీద గీస్తూ కాస్సేపటికి తల పైకెత్తి "మీరు సమాధి శిక్ష నుండి దేవుడ్ని శరణు వేడుకోండి" అన్నారు. ఈమాట ఆయన రెండు మూడు సార్లు అన్నారు. తరువాత ఇలా చెప్పారు:

సమాధిలో విశ్వాసి పరిస్థితి :- "సత్యాన్ని విశ్వసించిన దాసుడు ప్రాపంచిక భవబంధాలు తెంచుకొని పరలోకం వైపు దృష్టి సారిస్తాడు. ఆకాశం నుండి కాంతిమంతమైన ముఖవర్చస్సు కలిగిన అనేకమంది దైవదూతలు అతని దగ్గరకు వస్తారు. వారి ముఖాలు సూర్యునిలా దేదీప్య మానంగా వెలిగిపోతుంటాయి. వారా విశ్వాసి కోసం స్వర్గ వస్త్రాలు, స్వర్గ సువాసనలు తీసుకొచ్చి అతని కనుచూపు మేర వరకు కూర్చుంటారు. తరువాత ప్రధాన మరణదూత (హజ్రత్ ఇజ్రాయీల్) అలైహిస్సలాం వచ్చి అతని తలవైపు కూర్చొని "పవిత్రాత్మా! నీ ప్రభువు మన్నింపు, ప్రసన్నతా భాగ్యాల వైపుకు బయలుదేరు" అంటారు. అప్పుడు విశ్వాసి ఆత్మ

పరమసంతోషంతో మరుక్షణమే దేహం నుండి అత్యంత సులభంగా వెలువడుతుంది. దాన్ని ఆయన చేతిలో పట్టుకుంటారు.

అంతలో ఇతర దైవదూతలు రెప్పపాటులో ఆ ఆత్మను ఆయన దగ్గర్నుంచి తీసుకుంటారు. వారు దాన్ని ప్రపంచంలోని అత్యంత సువాసన కలిగిన కస్తూరితో కూడిన వస్త్రంలో చుట్టుకొని తీసికెళ్తారు. దారిలో అనేకమంది దైవదూతలు తారసపడతారు. వారంతా "ఈ పవిత్రాత్మ ఎవరిది?" అని అడుగుతారు. దానికి వారు "ఇది ఫలానా వ్యక్తి కుమారుడు ఫలానా మనిషి ఆత్మ" అని ఇహలోకంలో పిలవబడే అతి శ్రేష్ఠమైన పేరును ప్రస్తావిస్తూ చెబుతారు.

ఈవిధంగా ఆ దైవదూతలు ఇహలోకం సమీపంలోని ఆకాశానికి చేరుకుంటారు. వారు ఆకాశ ద్వారాలు తెరవమంటారు. ద్వారపాలకులు ఆకాశద్వారాలు తెరుస్తారు. విశ్వాసి ఆత్మను పట్టుకున్న దైవదూతలు లోపలికి ప్రవేశిస్తారు. వారిని మొదటి ఆకాశంలోని దైవదూతలు అనుసరిస్తూ ఆ విశ్వాసి ఆత్మ వెంట రెండవఆకాశానికి చేరుకుంటారు. ఇలా ప్రతి ఆకాశంలోని దైవదూతలు ద్వారాలు తెరచి ఆ శుభాత్మను ఘనంగా స్వాగతించి ఆశీర్వదిస్తూ దాని వెంట ఏడవ ఆకాశానికి చేరుకుంటారు.

ఏడవ ఆకాశంలోకి వెళ్ళి ఆ ఆత్మను సృష్టికర్త సన్నిధిలో ప్రవేశ పెడతారు. (అక్కడ ఆ ఆత్మ సృష్టికర్తకు సాష్టాంగప్రణామం చేస్తుంది.) సృష్టికర్త "నాఈ దాసుని పేరు ఇల్లీన్ (సత్కర్మల చిట్టా)లో రాసి అతడ్ని తిరిగి భూలోకానికి తీసికెళ్ళండి. నేనితడ్ని (భూలోకపు) మట్టితో సృష్టించాను. అందులోకే ఇతడ్ని పంపిస్తాను. అందులో నుంచే ఇతడ్ని తిరిగి బ్రతికించి లేపుతాను" అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అప్పుడు దైవదూతలు ఆ ఆత్మను సమాధి లోని ఆ విశ్వాసి దేహంలో తిరిగి ప్రవేశపెడతారు.

సమాధిలో నల్లని శరీరంతో, నీలి కళ్ళతో ఉండే (మున్కిర్, నకీర్ అనే) ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి అతడ్ని లేపి కూర్చోబెడ్తారు. అతని సమాధి

అతని కనుచూపు మేరకు విశాలం చేయబడుతుంది. ఆ సమయంలో అతనికి సూర్యుడు అస్తమిస్తున్నట్లు గోచరిస్తుంది. అప్పుడతను కళ్ళు నులుపుకుంటూ లేచి కూర్చుంటాడు. దైవదూతలను చూడగానే (తనను వారు ప్రశ్నించడానికి వచ్చారని భావించి) "ముందు నన్ను (అసర్) నమాజ్ చేయనివ్వండి." అంటాడు.

(అతని నమాజ్ ముగిసిన) తరువాత దైవదూతలు "నీ ప్రభువు ఎవరు?" అని అడుగుతారు. దానికా వ్యక్తి " నా ప్రభువు అల్లాహ్" అని సమాధానమిస్తాడు. తిరిగి దైవదూతలు "నీ ధర్మం ఏమిటీ?" అని అడుగు తారు. "నా ధర్మం ఇస్లాం" అంటాడతను. "సరే, (రుజుమార్గం చూపడానికి) మీలో ప్రభవించిన మనిషి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటీ?" అంటూ దైవదూతలు మళ్ళీ ప్రశ్నిస్తారు. దానికి ఆ పుణ్యాత్ముడు "ఆయన దేవుని ప్రవక్త" అని చెబుతాడు. "ఆయన దైవప్రవక్తని నీకెలా తెలిసింది?" అని అడుగుతారు దైవదూతలు. "నేను దైవగ్రంథం (ఖుర్ఆన్) చదివాను, దాన్ని నమ్మి అది దైవగ్రంథమేనని ధృవపరిచాను" అంటాడా విశ్వాసి.

అప్పుడు ఆకాశం నుండి "నా దాసుడు నిజం చెప్పాడు. అతనికి స్వర్గ వస్త్రాలు ధరింపజేసి, స్వర్గ పరుపు పరచండి; (సమాధిలో) స్వర్గం వైపుండే కిటికీని తెరచిపెట్టండి" అని అశరీరవాణి విన్పిస్తుంది. అయితే దైవదూతలు మొదట సమాధిలో నరకం వైపుండే కిటికీ తెరుస్తారు. అటువైపు నరకంలోని అగ్నిజ్వాలలు ఒకదాన్నొకటి మింగేస్తూ ఎంతో భయంకరంగా కన్పిస్తాయి. (విశ్వాసి ఆ భీకర దృశ్యం చూసి లోలోన భయపడతాడు.) అంతలోనే దైవదూతలు అతనితో "దేవుడు నిన్ను ఎలాంటి ఆపద నుండి రక్షించాడో చూడు" అంటారు.

ఆ తరువాత సమాధిలో నరకం వైపుండే కిటికీ మూసేసి, స్వర్గం వైపుండే కిటికీ తెరుస్తారు. దాంతో ఆ విశ్వాసి సమాధిలోకి స్వర్గ వాయువు, సువాసనలు వస్తాయి. అప్పుడు దైవదూతలు అతనితో "ఇదే నీ (శాశ్వత) నివాసం. నీవు (ప్రపంచంలో ఇస్లాంపట్ల) విశ్వాస స్థితిలో జీవించావు. విశ్వాస

స్థితిలోనే నీకు మృత్యువు వచ్చింది. దైవచిత్తమయితే విశ్వాస స్థితిలోనే నీవు ప్రళయదినాన (సమాధి) నుండి లేస్తావు'' అనంటారు.

ఆ తర్వాత ఘాటైన సుగంధ పరిమళంతో ఖరీదైన దుస్తులు ధరించిన సౌందర్యవంతుడైన ఒకతను వచ్చి "నీకు పరమానందం కల్గించే శుభవార్త విను'' అంటాడు. విశ్వాసి అతడ్ని చూసి ''ఎవరు నీవు, నీ ముఖంలో మంచితనం చిహ్నాలు కన్పిస్తున్నాయి?'' అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికా మనిషి "నేను నీ సత్కర్మల రాసిని'' అంటాడు. విశ్వాసి (ఈమాట వినగానే సంతోషం తో) ''అయితే ప్రభూ! (ఇప్పుడే) ప్రళయం తీసుకురా, నేను (స్వర్గంలోని) నావాళ్ళ (సుందరాంగులు), భోగభాగ్యాల దగ్గరికి వెళ్తాను'' అంటాడు.

సమాధిలో అవిశ్వాసి పరిస్థితి : ఇక అవిశ్వాసి విషయానికి వస్తే అతను కూడా ప్రాపంచిక భవబంధాలు తెంచుకొని పరలోకం వైపు దృష్టి సారిస్తాడు. అయితే అతని ప్రాణం తీయడానికి (భయంకరులైన) నల్లని దైవదూతలు ఓ గోనెపట్టా తీసుకొని వస్తారు. వారతని ముందు కనుచూపు మేరదాకా (అత్యధిక సంఖ్యలో కూర్చుంటారు. తర్వాత ప్రధాన మరణదూత (మలకుల్‌మౌత్) వచ్చి అతని తల వైపు కూర్చొని ''దురాత్మా! దైవాగ్రహం వైపుకు బయలుదేరు'' అంటాడు.

కాని ఆ దురాత్మ తీవ్రమైన భయంతో శరీరం నుండి బయటికి రాకుండా లోపలే అటుఇటూ తిరుగుతుంది. అప్పుడు మలకుల్‌మౌత్ ముళ్ళ కంపపై నుంచి తడిసిన గుడ్డ లాగినట్లు అతని దేహం నుంచి ఆత్మను బలవంతంగా లాగి తీస్తాడు. ఆ తరువాత ఇతర దైవదూతలు రెప్పపాటులో అతని చేతి నుండి దాన్ని తీసుకొని గోనెపట్టాలో చుట్టి మొదటి ఆకాశం వైపు తీసికెళ్తారు.

ఆ దురాత్మ నుంచి కుళ్ళిపోయిన శవం నుంచి వెలువడేటటువంటి తీవ్రమైన దుర్గంధం వెలువడుతుంది. దారిలో తారసపడే ఇతర దైవదూత లంతా ''ఈ దురాత్మ ఎవరిద''ని అడుగుతారు. దురాత్మను పట్టుకున్న

దైవదూతలు ''ఇది ఫలానా వ్యక్తి కుమారుడు ఫలానా మనిషి ఆత్మ'' అని ఇహలోకంలో పిలువబడే అతి నికృష్టమైన పేరును ప్రస్తావిస్తూ చెబుతారు. ఈవిధంగా వారు ఇహలోక సమీపంలోని ఆకాశానికి చేరుకొని దాని ద్వారం తెరిపించడానికి ప్రయత్నిస్తారు. కాని అక్కడి ద్వారపాలకులు (దురాత్మను అసహ్యించుకుంటూ) ద్వారం తెరవరు.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఇక్కడ "మా సూక్తులు తిరస్కరించి వాటి పట్ల తలబిరుసుతో వ్యవహరించినవారి కోసం ఆకాశ ద్వారాలు ఎన్నటికీ తెరవబడవు. సూది బెజ్జం గుండా ఒంటె దూరడం ఎంత అసాధ్యమో వారు స్వర్గంలో ప్రవేశించడం కూడా అంతే అసాధ్యం" (7:40) అనే ఖుర్‌ఆన్ సూక్తి పఠించారు.

ఆ తర్వాత సృష్టికర్త ''ఈ దాసుని పేరు యావత్తు భూలోకాల కంటే అథఃపాతాళంలో ఉండే 'సిజ్జీన్' (దుష్కర్మల చిట్టా)లో రాసి, అతని ఆత్మను భూలోకం వైపుకు తీసికెళ్ళండి'' అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. మరణదూతలు ఆ దురాత్మను సమాధిలో పూడ్చబడిన దాని దేహంలోకి విసిరిపడేస్తారు.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ సంగతి చెబుతూ "దేవునికి సాటి కల్పించినవాడు ఆకాశం నుండి అమాంతం అథఃపాతాళంలోకి పడిపోయినట్లే. ఇక అతడ్ని పక్షులైనా పొడుచుకు తింటాయి, లేదా గాలి అయినా ఎత్తి దూరంగా విసిరి పడవేస్తుంది" (22:31) అనే ఖుర్‌ఆన్ సూక్తి పఠించారు.

ఆ తర్వాత ఆ అవిశ్వాసి దగ్గరకు ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి విశ్వాసిని అడిగినట్లే కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతారు. దానికతను సమాధానం చెప్పలేక ''అయ్యయ్యో, నాకేమీ తెలియదే!'' అంటాడు. అప్పుడు ఆకాశం నుండి ''అతను అబద్ధమాడాడు. అతనికి అగ్ని వస్త్రాలు కట్టబెట్టి, అగ్నిపడక మీద పండబెట్టండి. అతని కోసం సమాధిలో నరకం వైపుండే కిటికీ తెరచిపెట్టండి'' అని అశరీరవాణి విన్పిస్తుంది. దాని ప్రకారం ఆ సత్యతిరస్కారికి ప్రళయం దాకా దుర్భరబాధలు కలిగేలా ఏర్పాటవుతుంది.

అయితే దైవదూతలు మొదట అతని సమాధిలో స్వర్గం వైపుండే కిటికీ తెరుస్తారు. అటువైపు స్వర్గంలోని సౌందర్యం, భోగభాగ్యాల దృశ్యం అతనికి కనులపండుగగా కన్పిస్తుంది. అప్పుడు దైవదూతలు అతనితో "(సత్యాన్ని తిరస్కరించడం వల్ల) దేవుడు నిన్ను ఎలాంటి మహాభాగ్యానికి దూరం చేశాడో చూడు" అనంటారు. ఆ తర్వాత వారు ఆ కిటికీని మూసేసి నరకం వైపుండే కిటికీ తెరచిపెడతారు. అటువైపు నరకంలోని అగ్నిజ్వాలలు ఒకదాన్నొకటి మింగేస్తూ భయంకరంగా కనిపిస్తాయి.

అప్పుడు దైవదూతలు "ఇక నీ (శాశ్వత) నివాసం ఇదే. నువ్వు (ప్రపంచంలో జీవితాంతం ఇస్లాంపట్ల) అపనమ్మకంతో జీవించావు. అప నమ్మకంలో ఉన్న స్థితిలోనే నీకు మృత్యువు కాటేసింది. దైవచిత్తమైతే నువ్వు అపనమ్మకంతోనే (ప్రళయదినాన) సమాధి నుండి లేస్తావు" అని అంటారు. తరువాత అతని పక్కటెముకలు విరిగి ఒక వైపు నుంచి మరొక వైపుకు పొడుచుకు వచ్చేటంతగా సమాధి కుంచించుకుపోతుంది.

ఆ తరువాత అత్యంత దుర్వాసనతో కూడిన మురికి బట్టలు ధరించిన ఓ కురూపి అతని దగ్గరకు వస్తాడు. అవిశ్వాసి అతడ్ని చూసి "ఎవరు నీవు, నీ ముఖంలో కీడు చిహ్నాలు కన్పిస్తున్నాయి" అంటాడు. దానికి కురూపి "నేను నీ దుష్కర్మల రాసిని" అని చెబుతాడు. దాంతో అతను (తీవ్రంగా భయపడుతూ) "అయితే ప్రభూ! ప్రళయం తీసుకు రాకు" అంటాడు. (అహ్మద్, అబూదావూద్, మిష్కాత్ హదీసుల ఆధారంగా)

సమాధిలో దాసుడ్ని పరీక్షదూతలు ప్రశ్నించడం అయిన తరువాత అతని ఆత్మను అతని దేహం నుండి వేరే చోటికి తరలిస్తారు. సజ్జనుల ఆత్మలను సప్తమాకాశంలోని "ఇల్లీన్" అనే చోటికి, దుర్జనుల ఆత్మలను ఏడవ పాతాళలోకంలోని "సిజ్జీన్" అనే చోటికి తరలిస్తారు. (షరెసున్న)

హిందూమత విశ్వాసాలు : మరణానికి, అంతిమదినానికి మధ్య ఉండే స్థితిని హిందూమత శాస్త్రాలు "పితృలోకం" అంటున్నాయి. పితృలోకం ప్రస్తావనలు వేదాల్లోనూ ఉన్నాయి, పురాణాల్లోనూ ఉన్నాయి.

"ఎవరైతే అగ్నిలో కాల్చబడ్డారో, ఎవరైతే కాల్చబడలేదో వారు మధ్య ఆకాశంలో, తమ మొక్కుబడులు చెల్లించడం ద్వారా సుఖాలను పొందు తున్నారు." (యజుర్వేదం. అధ్యాయం-19, మంత్రం-60)

"యమదూత ఎంతో విజ్ఞుడు. ఆయన చనిపోయిన మనిషి ఆత్మను పితృలోకానికి 'పితృ'గా మారేందుకు పంపిస్తాడు." (అధర్వణవేదం. కాండం18, సూక్తం2, మంత్రం27)

"యముడ్ని దర్శించుకో. పెద్దల ఆత్మలతో కలుపు. స్వాతంత్ర్యం మరియు పుణ్యకార్యాల ప్రతిఫలాన్ని ఉన్నతమైన స్వర్గంలో పొందు. పాపాలను, దౌష్ట్యాలను పారద్రోలి దేదీప్య మానమయిన శరీరాన్ని సంపాదించు." (ఋగ్వేదం)

"షడంధ్రాల (దేహం) నుండి బయటపడి ఆత్మ తన రంగు, ఆకారం ప్రకారం అదృశ్యమైన శరీరంలోనికి ప్రవేశిస్తుంది. ఎవరూ ఆ ఆత్మను చూడలేరు. అష్టావయవాలు కనబడని ఆ ఆత్మ ఎల్లప్పుడూ చలనం కలిగే ఉంటుంది. అది ఎలాంటి మార్పు వల్లగాని, వినాశం వల్లగాని అంతం కాదు.... దుష్టులు రోదిస్తూ, హాహాకారాలు చేస్తూ భీతిల్లుతూ, భయంతో కంపిస్తూ తమ శరీరంపై దెబ్బలు పడుతుండగా యమరాజు గృహానికి వెళ్తారు." (మహాభారతం- పేజీ.370)

సమాధిలో ఖుర్ఆన్ పాత్ర

దివ్యఖుర్ఆన్ కేవలం పారాయణం చేయడానికి మాత్రమే అవత రించలేదు. ఖుర్ఆన్‌ని దైవప్రోక్త గ్రంథమని విశ్వసించిన ప్రతి ముస్లిం దాన్ని ఎల్లప్పుడూ అర్థం చేసుకుంటూ చదువుతూ, దాని ప్రకారం ఆచరిస్తూ ఉండాలి. అప్పుడే అది వారికి ఇహలోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ ప్రయోజనకారి అవుతుంది. సమాధిలో కూడా అది వారికి ప్రయోజనం చేకూర్చుతుంది.

హ|జత్ ఉబాదా బిన్ సామిత్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈవిధంగా తెలియజేశారు: రాత్రివేళ మీరు నమాజ్ చేయడానికి నిలబడినప్పుడు ఖుర్ఆన్ (బిగ్గరగా పఠించండి. ఆ శబ్దం విని షైతానులు, దుర్మార్గపు భూతాలు పారిపోతాయి. గాలిలో (తేలి యాడుతూ) వచ్చేపోయే దైవదూతలు కూడా ఆ శబ్దం వింటారు. ఇంట్లో ఉన్నవారు కూడా విని మీతోపాటు నమాజ్ చేస్తారు. ఈరాత్రి వచ్చేరాత్రికి హితోపదేశం చేస్తూ "ఇతని చివరిరాత్రీ! నువ్వితనికి సౌలభ్యం కలిగించు" అంటుంది.

విశ్వాసి చనిపోయినప్పుడు ఖుర్ఆన్ వచ్చి అతని తలవైపు నిలబడి (శవ) స్నానాన్ని పర్యవేక్షిస్తుంది. అతనికి వస్త్రసంస్కారం జరిగిన తరువాత అతని వస్త్రాలకు, వక్షస్థలానికి మధ్య దూరుతుంది. ఆ దాసుడ్ని ఖననం చేసిన తరువాత సమాధిలో పరీక్షదూతలు (మున్కిర్, నకీర్) వచ్చినప్పుడు ఖుర్ఆన్ మృతుడికి, పరీక్షదూతలకు మధ్య వచ్చి నిలబడుతుంది. పరీక్ష దూతలు ఖుర్ఆన్‌తో "నీవు మామధ్య నుండి తొలుగు. మేము ఇతడ్ని ప్రశ్నించాలి" అంటారు. దానికి ఖుర్ఆన్ "దైవసాక్షి! నేనితడ్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయించే వరకూ వదలి పోలేను. మీరితని పట్ల ఏదైనా వ్యవహారం జరపాలని దైవాజ్ఞ లభిస్తే మీపని మీరు చేసుకోండి" అని అంటుంది.

ఆ తరువాత పరీక్షదూతలు ఆ దాసునికి కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతారు. ఖుర్ఆన్ అతని వైపు చూస్తూ "నేనెవరో నీకు తెలుసా?" అని అడుగుతుంది. దానికతను తెలియదు అంటాడు. అప్పుడు ఖుర్ఆన్ తనను తాను పరిచయం చేసుకుంటూ "నేను ప్రపంచంలో నిన్ను రాత్రివేళల్లో మేల్కొని ఉండేలా, పగటి వేళల్లో ఆకలి దప్పులతో ఉండేలా చేసిన ఖుర్ఆన్‌ని. కళ్ళు, చెవులకు సంబంధించిన చెడులకు నిన్ను దూరంగా ఉంచిన ఖుర్ఆన్‌ని. ఇప్పుడు నేను నీ శ్రేయస్సు కోరే స్నేహితుడ్ని, ఉత్తమ సోదరుడ్ని. కనుక సంతోషించు. పరీక్షదూతల విచారణ తరువాత ఇక నీకెలాంటి దుఃఖం ఉండదు" అని చెబుతుంది. పరీక్షదూతలు విచారణ జరిపిన తరువాత వెళ్ళిపోతారు.

అప్పుడు ఖుర్ఆన్ కూడా తన ప్రభువు దగ్గరకు వెళ్ళి సమాధిలోని ఆ దాసుని కోసం పడక ఇప్పించమని అభ్యర్థిస్తుంది. దానికి పడక, జ్యోతిర్మయ దీపం ఇవ్వమని దేవుడు ఆజ్ఞాపిస్తాడు. వాటిని డెబ్భయివేల మంది దైవసన్నిహిత దూతలు తీసుకొని వెళ్తారు. ఖుర్ఆన్ వారికి ముందుగానే ఆ దాసుని దగ్గరకు చేరుకొని "దైవదాసుడా! నేను వెళ్ళిపోయిన తరువాత నీకేమీ భయాందోళనలు కలగలేదు కదా? నేను నీ కోసం పడక ఏర్పాటు చేయించడానికి దేవుని దగ్గరకు వెళ్ళాను. అందుకే కాస్సేపు నీనుండి నేను వేరుకావలసి వచ్చింది. నేనా వస్తువులు తీసుకొచ్చాను" అని అంటుంది.

అంతలో దైవదూతలు ఆ వస్తువులు తీసుకొచ్చి అతనికి పడక ఏర్పాటు చేస్తారు. తరువాత వారతడ్ని కుడి పక్కకు తిప్పి పడుకోబెట్టి ఆకాశంలోకి అధిరోహించడం ప్రారంభిస్తారు. దాసుడు వారిని చూస్తుంటాడు. ఖుర్ఆన్ ఖిబ్లా వైపున్న నేల మీద ఓ దెబ్బ వేస్తుంది. దాంతో సమాధి కనుచూపు మేరకు విశాలమవుతుంది. (ఇబ్నె అబిద్దున్యా)

పితృలోకంలో పాపపుణ్యాల పర్యవసానం

ఒకసారి హ|జత్ ఆయిషా (రజి) దగ్గరికి ఒక యూదస్త్రీ వచ్చి సమాధిశిక్ష గురించి ప్రస్తావిస్తూ "దేవుడు నిన్ను సమాధిశిక్షకు దూరంగా ఉంచుగాక!" అన్నది. ఆ తరువాత హ|జత్ ఆయిషా (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) ముందు ఆ విషయాన్ని ప్రస్తావించి, ఇది నిజమేనా? అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) "నిజమే. సమాధిశిక్ష యదార్థం" అన్నారు. ఆనాటి నుంచి దైవప్రవక్త (సల్లం) నమాజు చేసినప్పుడల్లా సమాధిశిక్ష నుండి దేవుడ్ని శరణు వేడుకునేవారని ఆమె అన్నారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

సమాధిలో తేలికపాటి శిక్షలు, బహుమానాలు కూడా ఉంటాయి. అంటే తేలికపాటి బాధలు, తేలికపాటి సుఖాలు ఉంటాయన్న మాట. ఇవి మనిషికి ప్రళయదినం దాకా కొనసాగుతాయి. ఈ శిక్ష, బహుమానాల కోసం తప్పనిసరిగా సమాధే ఉండనవసరం లేదు. మనిషి భౌతికకాయాన్ని కాల్చివేసినా, సముద్రంలో విసిరేసినా, కాకులకు గద్దలకు వదిలేసినా,

శవబూడిదను గాలిలోకి విసిరేసినా, ఏవిధంగా ఖననం చేసినా సరే శిక్ష, బహుమానాలు తప్పకుండా ఉంటాయి. సమాధి అనేది శిక్ష, బహుమానాలు అనుభవించడానికి ఉన్న ఒక గుర్తు (Symbol) మాత్రమే.

హజ్రత్ హుజైఫా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు: ఒక వ్యక్తికి మరణ సమయం ఆసన్నమయింది. అతనికి ఇక జీవించే ఆశ కన్పించలేదు. అప్పుడతను తన కుటుంబసభ్యులను పిలిచి ఇలా చెప్పాడు: "నేను చనిపోయిన తరువాత కట్టెలు పేర్చి దానికి నిప్పుపెట్టండి. ఆ నిప్పులో నా శవాన్ని వేసి కాల్చి వేయండి. నిప్పులో నా శరీరం, మాంసం, ఎముకలు బాగా కాలిపోయి బూడిదగా మారిపోయిన తరువాత ఆ బూడిదను తుఫాను వచ్చేరోజు గాలిలో ఎగరవేయండి." ఇలా చెప్పి అతను చనిపోయాడు.

అప్పుడతని కుటుంబసభ్యులు అతను చెప్పినట్లే చేశారు. అయితే దేవుడు ఆ వ్యక్తికి చెందిన అణువణువును కలిపేసి (ప్రాణం పోసి) "దాసుడా! నువ్విలా ఎందుకు చేశావు?" అని అడిగాడు. దానికి ఆ మనిషి "ప్రభూ! నీకు భయపడి ఇలా చేశాను" అన్నాడు. దేవుడు ఈ సమాధానం విని అతడ్ని క్షమించాడు. (బుఖారి)

ముల్క్, సజ్దా సూరాల ప్రతిఘటన : హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) ఇలా తెలియజేస్తున్నారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) అనుచరుడొకాయన ఓ సమాధి దగ్గర గుడారం వేసుకొని కూర్చున్నారు. ఆయనకు అక్కడ సమాధి ఉన్న సంగతి తెలియదు. కాస్సేపటికి హఠాత్తుగా ఆ సమాధిలో ఒక మనిషి ఖుర్ఆన్‌లోని (67వ అధ్యాయం) ముల్క్ సూరా పఠించడం ప్రారంభించాడు. ఆ విధంగా అతను సూరా మొత్తం పఠించాడు. ఆ తరువాత ఆ అనుచరుడు ఈ సంఘటన గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ముందు ప్రస్తావించారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈమాట విని "ఇది (సమాధి) యాతనను నిరోధించే సూరా (అధ్యాయం), అతడ్ని ఆ యాతన నుండి కాపాడుతోంది" అని చెప్పారు. (మిష్కాత్)

హజ్రత్ ఖాలిద్ బిన్ మాదాన్ (తాబయి-రహ్మాలై) ఈవిధంగా తెలియజేస్తున్నారు : తబారకల్లజి బియదిహిల్ ముల్క్ (67వ అధ్యాయం), అలిఫ్ లామ్ మీమ్ సజ్దా (32వ అధ్యాయం)- ఈ రెండు సూరాలు తమను పఠించినవారి కోసం సమాధిలో దేవునితో వాదిస్తాయి. వాటిలో ప్రతి సూరా "నేను నీ (ఖుర్ఆన్) గ్రంథంలో ఉంటే నువ్వితనికి అనుకూలంగా నా సిఫారసు ఆమోదించు. ఒకవేళ నేను నీ గ్రంథంలో లేకపోతే అందులో నుంచి నన్ను తుడిచెయ్యి" అని అంటుంది. ఈ రెండు సూరాలు పక్షులు మాదిరిగా తమను పఠించే వానిపై రెక్కలు జాపి, అతడ్ని సమాధి యాతన నుండి కాపాడుతాయి. (మిష్కాత్)

నమాజ్, జకాత్, రోజాల ప్రతిఘటన : దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలియజేశారు: "నాప్రాణం ఎవరి అధీనంలో ఉందో ఆ శక్తిస్వరూపుని సాక్షి! సమాధిలో శవాన్ని పూడ్చిపెట్టి జనం వెళ్ళి పోతున్నప్పుడు ఆ శవం తాలూకు మనిషి వారి చెప్పుల సవ్వడిని (సైతం) వింటాడు. అతను గనక విశ్వాసి అయివుంటే అతని నమాజు (ప్రార్థన) అతని తల వైపుకు వచ్చి చేరుతుంది. అతని ఉపవాసాలు అతని కుడి వైపుకు వచ్చి చేరుతాయి. అతని జకాత్ అతని ఎడమ వైపుకు వచ్చి చేరుతుంది. అతని ఐచ్ఛిక నమాజులు, ఐచ్ఛిక దానధర్మాలు, అతను ప్రజలకు చేసిన మేళ్ళకు సంబంధించిన పుణ్య కార్యాలు అతని కాళ్ళ దగ్గరకు వచ్చి చేరుతాయి.

అతని తలాపుకు ఏదైనా యాతన (అజాబ్) వస్తే అతని నమాజ్ 'నా వైపుకు రావడానికి నీకెలాంటి చోటులేదు' అంటుంది. దాంతో యాతన అతని కుడి వైపుకు వస్తుంది. అప్పుడతని ఉపవాసాలు 'మా వైపున నీకెలాంటి చోటులేదు' అంటాయి. యాతన మళ్ళీ అతని ఎడమవైపుకు వస్తుంది. అప్పుడతని జకాత్ 'నా వైపున నీకెలాంటి చోటులేదు' అంటుంది. యాతన తిరిగి అతని కాళ్ళ వైపుకు వస్తుంది. అప్పుడతని ఐచ్ఛిక నమాజులు, దానధర్మాలు, ఇతర పుణ్యకార్యాలు యాతనకు అడ్డుతగులుతూ 'మా వైపున కూడా నీకెలాంటి చోటు లేదు' అంటాయి." (అత్తర్గీబ్)

విషసర్పాలు, ఇనుపగదలు : దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి ప్రకారం సమాధిలో అవిశ్వాసిని శిక్షించడానికి తొంభైతొమ్మిది (99) సర్పాలుంటాయి. ఆ పాములు అతడ్ని ప్రళయదినం దాకా కాటేస్తూ ఉంటాయి. వాటిలో ఒక్కటి కూడా మన భూమండలం వైపు బుసకొడ్తే భూమి మీద (సమస్తం కాలిపోయి ఇక ప్రళయందాకా) ఒక్క మొక్క కూడా మొలవదు. (దార్మి)

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో జపాన్‌లోని హిరోషిమా, నాగసాకి పట్టణాలపై అమెరికా వేసిన అప్పటి చిన్న అణుబాంబు ఎంత ఘోరకలి సృష్టించిందో చాలామందికి తెలుసు. ఈ దుర్ఘటన జరిగి అరవైయేళ్ళు గడచినా ఆ బాంబు వదలిన దుష్ప్రభావం నుంచి జపానీయులు ఇప్పటికీ బయటపడలేకపోయారు. ఇక సమాధిలోని సర్పం వేసే కాటు ఎంత బాధాకరంగా ఉంటుందో ఊహిస్తేనే గుండె ఝల్లుమంటుంది.

అవిశ్వాసి సమాధిలోకి నరకాగ్ని నుండి వెలువడే తీవ్రమయిన వడగాల్పులు రావడంతో పాటు, అతడ్ని శిక్షించడానికి భయంకరమైన దైవదూత నియమించబడతాడు. ఆ దైవదూత అంధుడు, చెవిటివాడయి ఉంటాడు. అతని దగ్గర ఒక ఇనుప గద ఉంటుంది. ఆ గదతో అవిశ్వాసిని కొట్టినప్పుడు ఆ దెబ్బ ప్రభావం ఎంత తీవ్రంగా ఉంటుందంటే, దాంతో ఏదయినా పర్వతం మీద ఓ దెబ్బ వేస్తే ఆ దెబ్బకు పర్వతం తుత్తునియలైపోతుంది. తరువాత ఆ అవిశ్వాసికి మళ్ళీ ప్రాణం పోయడం జరుగుతుంది. (అహ్మద్, అబూదావూద్)

బుఖారి, ముస్లిం గ్రంథాలలోని ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం గదతో కొట్టినప్పుడు సత్యతిరస్కారి పెట్టే గావుకేకను మానవులు, జిన్నులు (భూతాలు) తప్ప సమీపంలోని యావత్తు జీవరాసులు వింటాయి. ఒకవేళ మానవులు, జిన్నులు గనక సమాధి శిక్షను కళ్ళారా చూస్తే లేదా ఆ గావుకేకను వింటే వారు గుండెలు పగిలి చనిపోవచ్చు. అందుకే సమాధిశిక్షను దేవుడు రహస్యంగా ఉంచాడు. అదీగాక మనిషి అగోచరాలు, అతీంద్రియాలను విశ్వసించాలని దేవుడు విశ్వాశ పరీక్షలో ఒక షరతు పెట్టాడు.

ఆత్మావలోకనం

సాయంకాలపు ఎరుపుదనం సాక్షిగా, రాత్రి సాక్షిగా, అది సమీకరించే వాటి సాక్షిగా, పూర్ణచంద్రుని సాక్షిగా చెబుతున్నాను. మీరు తప్పకుండా ఒక స్థితినుండి మరొక స్థితికి క్రమేణా మారుతూ పోవలసి ఉంటుంది. (దివ్య ఖుర్ఆన్-84:16-19)

సాయంకాలపు సంధ్యాకాంతులు, తర్వాత రాత్రివేళ మసకవెల్తురు, ఆ తర్వాత చీకటిరాత్రి, ఆపై పండువెన్నెల......ఇలా అనేక స్థితిగతుల్ని మానవుడు తన దైనందిన జీవితంలో చూస్తున్నాడు. అదేవిధంగా మానవుడు ఇహలోకంలో బాల్యం నుండి యౌవనం, కౌమారం, వృద్ధాప్య దశలు దాటి చివరికి మరణావస్థకు చేరుకుంటాడు.

ఆ తర్వాత పరలోకపు మజిలీలు ప్రారంభమవుతాయి. మరణావస్థ నుండి ఒక్కసారిగా పితృలోకంలోకి ప్రవేశిస్తాడు. అక్కడ వివిధ స్థితిగతులు చవిచూశాక ప్రళయదినాన బ్రతికించబడి పునరుత్థాన (హష్ర్) మైదానంలోకి వస్తాడు. అక్కడ కర్మవిచారణ జరుగుతుంది. ప్రతిఫలం అనుభవించడానికి నిర్ణీత నివాసస్థలానికి పయనిస్తాడు. ఈ పయనంలో కూడా అతను చీకటి-వెలుగుల్ని, కష్ట-సుఖాల దశలు దాటవలసి ఉంటుంది. ఈ దశలు దాటిన తర్వాత కర్మల్ని బట్టి శాశ్వత గమ్యస్థానమైన స్వర్గానికో, నరకానికో చేరుకుంటాడు.

తినడం, త్రాగడం, అనుభవించడమే జీవిత లక్ష్యమని, మనిషి చనిపోగానే అతని జీవితం శాశ్వతంగా సమాప్తమవుతుందని అవిశ్వాసులు భావిస్తున్నారు. ఇలాంటి ఆలోచనాసరళిని ఖురాన్ ఖండిస్తూ ఈ మూన్నాళ్ళ ప్రపంచంలో లభించిన క్షుద్ర భోగభాగ్యాలు చూసుకొని మురిసిపోకూడదని, శాశ్వతమైన అసలుజీవితం ముందున్నదని హెచ్చరిస్తోంది.

(-సమాప్తం-)